

SPRAVODAJCA

ZVÄZU SLOVENSKÝCH FILATELISTOV

www.slovenskafilatelia.sk

ISSN 1338-2098

2015/4

*Šťastné a veselé Vianočné sviatky
a mnoho úspechov v novom roku*

BUDOVA POŠTY BRATISLAVA 1

2015, 9. 10. * **Chránená krajinná oblasť Poľana** (Ochrana prírody) * príležitostné známky v hárčekovej úprave * N: I. Piačka (595), J. Piačková (596), R: L. Žálec * OT-p+OF PTC, Praha * H: 2 ZP + 5 K, TF: OF 1 H, OTp 1 H * papier FLA * RZ 11 $\frac{3}{4}$ * FDC N: I. Piačka, R: L. Žálec, OTp PTC * náklady: po 50 tis.

595) Vydra riečna (*Lutra lutra*)

596) Bocian čierny (*Ciconia nigra*)
kupón A: názov CHKO a letiace bociany, kupón B: logotypy, kupón C: letiaci bocian, kupón D: vydry, kupón E: rosnička, salamandra a pstruh

595	0,65 € viacfarebná	0,65
596	0,65 € viacfarebná	0,65
595-596 Sériá (2)		1,30
595-596 H (130 x 103 mm)		1,30
595 FDC		1,55
596 FDC		1,55
595 CM		0,96
596 CM		0,96

Kupóny a spojky

595 KH D, KH D +KP E, KH D +KP E + KH A, KH C+B (s dvomi kupónmi nad sebou).....	0,65
596 KL E, KH C, ...	0,65
595-596 S vodorovne s kupónmi D, E.....	1,30

2015, 23. 10. * **200. výročie narodenia Ľudovíta Štúra** (Osobnosti) * príležitostná známka * N+R: R. Cigánik * OTr+HT PTC * PL: 50 ZP, TF: 2 PL * papier FLA * RZ 11 $\frac{1}{4}$: 11 $\frac{3}{4}$ * FDC N+R: R. Cigánik, OTp PTC * náklad: 1 mil.

597) Ľudovít Štúr (1815-1856) – jazykovedec, politik a novinár

597	1 € viacfarebná.....	1,00
597 FDC		1,90
597 PaL		1,61
597 špeciálny PaL.....		3,50
597 numizmatická obálka		7,90

2015, 5. 11. * **Národný onkologický ústav** * príležitostná známka * N: R. Jančovič * OF Kasico * PL: 25 ZP, TF: 2 PL * papier BP s vláknami * HZ 12 $\frac{1}{2}$: 12 $\frac{3}{4}$ * FDC N: R. Jančovič, OF Kasico * náklad: 2 mil.

598) motív človeka v kruhu od Leonarda Da Vinciho

598	1,10 € viacfarebná.....	1,10
598 FDC		2,00

2015, 13. 11. * **Vianoce 2015: Vianočné motívy v diele Karola Ondreičku (1898 – 1961)** * príležitostná známka * GÚ: V. Rostoka * OF PTC * PL: 50 ZP, TF: 4 PL (A); ZZ: 10 ZP (B), TF: 6 ZZ * papier FLA (A), samolepiaci FLA (B) * HZ 11 $\frac{1}{4}$: 11 $\frac{3}{4}$ (A), vlnitý výsek 16 $\frac{1}{2}$: 15 (B) * FDC GÚ: V. Rostoka, OF Kasico * náklad: 1,7 mil. (A), 300 tis. (B), 30 tis. ZZ

599) Karol Ondreička (1898 – 1961): Horská Madona (1939)

**Vydáva ZSF v Bratislave
pre vnútornú potrebu**

Adresa redakcie:

Sekretariát ZSF
Radlinského 9
812 11 Bratislava

Tel.: 02/524 447 37

Mobil: 0911 289 346

Fax: 02/524 447 37

CNS Tel.: 02/524 447 37

Redakčná rada:

Lubomír Floch - predseda
Zdeněk Baliga, Ján Mička,
Jozef Oško, Jozef Vangel

Redakcia:

Zdeněk Baliga - šéfredaktor,
Iveta Valašková

Obálku navrhol:

Lubomír Floch

Jazyková úprava:

Ján Mička

Grafická úprava:

Vydavateľstvo a grafické
štúdio **ČADRO**

mobil: 0915 80 50 20

WEB: www.lacna-tlac.sk

Ročník: XVII.

Číslo: 4/2015

Náklad: 400 ks

Strán: 36

Uzávierka: 5.12.2015

Dané do tlače: 14.12.2015

Vyšlo: 17.12.2015

ISSN 1338-2098

Úvodník

Plány do ďalšieho obdobia.....4

Dokumenty ZSF

Uznesenie z 1. snemu ZSF z 7. 11. 2015.....4

Uznesenie z Rady ZSF z 7. 11. 2015 5

Uznesenie z Rady ZSF z 28. 11. 2015.....6

Slovenská známka

Výsledky ankety

o najkrajšiu slovenskú poštovú známku za rok 2014.....7

Slovenská známková tvorba IV. štvrťroka 2015.....8

Emisný plán slov. poštových známok na rok 2016 16

Filatelistická slávnosť v Piešťanoch 18

Diskusné fórum

Základné otázky slovenskej filatelie 19

Naša mládež

Naši mladí vystavovatelia v Chorvátsku.....23

Výstavy a kongresy

Výzva! 24

Zlato do Galanty 24

Recenzie

DELINEAVIT ET SCULPSIT – radosť bilancovať.....25

Z klubov a regiónov

90. výročie založenia KF v Trenčíne 1925 - 2015..... 26

30. výročie založenia Okruhového domu armády
v Trenčíne 1985 - 2015..... 28

15 rokov Slovenského jadrového fóra..... 30

Nové orgány ZSF 31

Spoločenská kronika

MUDr. Juraj Pálka – laureát Ceny ZSF.....33

Pocť Martinovi Činovskému..... 34

Plány do ďalšieho obdobia

Vážení členovia Zväzu slovenských filatelistov! Ďakujem všetkým členom za podporu vo svojej funkcii za predchádzajúce volebné obdobia, delegátom 1. snemu ZSF za opätovné zvolenie do funkcie predsedu ZSF. Činnosť ZSF vždy pripadla na jednotlivých členov v kluboch filatelistov a odborných komisií. Veľmi si vážim túto ich činnosť, bez ktorej sa naša dobrovoľná organizácia nezaobíde. Čaká nás spolupráca na štyri roky s podporou MDVRR SR a Slovenskej pošty, a.s.

Budúci rok Slovenská republika predsedá Európskej únii. Vyzývam všetkých členov a mládežníkov na tvorbu propagačných filatelistických exponátov na tému Európska únia, ktoré chceme vystaviť v druhom polroku tohto roku pri príležitosti niektorých zasadnutí predstaviteľov Európskej únie na Slovensku. Pripravené exponáty prosím nahlásiť

na sekretariát ZSF. Pri tejto príležitosti vydá Slovenská pošta poštovú známku a FDC.

Poprosil by som funkcionárov klubov filatelistov, a to hospodárov, aby do 31. marca 2016 boli zaplatené členské príspevky na sekretariáte ZSF a „novinkárov“ s pravidelným odberom noviniek. Od zaplatenia členských príspevkov je závislá dodávka členskej pré-

mie pre členov a odber noviniek od finančného príspevku Slovenskej pošty, a.s., na vydávanie Spravodajcu.

Prajem všetkým členom ZSF príjemné prežitie vianočných sviatkov a do nového roku 2016 veľa zdravia a filatelistických úspechov.

Miroslav Ňaršík

UZNESENIE

z 1. snemu ZSF konaného dňa 7.11.2015 v Trenčíne

I. SNEM BERIE NA VEDOMIE

1. správu revíznjej komisie
2. voľbu predsedu ZSF Miroslava Ňaršíka
3. voľbu členov Rady ZSF: Miroslava Bachratého, Zdeňka Baligu, Jozefa Vangela, Ladislava Feketeho, Josefa Rančáka, Miloša Teťulu
4. voľbu členov revíznjej komisie: Ladislava Hölca, Dezidera Birčáka, Rastislava Ovšonku

II. SNEM SCHVAUJE

1. správu o činnosti ZSF za obdobie rokov 2011 - 2015

2. správu o hospodárení ZSF za obdobie rokov 2011 – 2014
3. volebný poriadok ZSF
4. zmenu Stanov ZSF, v článku 12 sa vypúšťa bod 5

III. SNEM UKLADÁ

1. napísať zápisnicu z 1. snemu ZSF
zodpovední: Iveta Valašková a Veronika Chorvatovičová
termín: 30. 11. 2015
2. vypracovať Plán práce ZSF na obdobie rokov 2015 – 2019 podľa obsahu diskusných príspevkov delegátov snemu

zodpovední: Rada ZSF a predseda ZSF
termín: do druhého zasadnutia Rady ZSF v roku 2015

3. Rade ZSF vypracovať nasledujúce projekty:

a) *rok 2016:* Predsedníctvo Slovenskej republiky v Európskej únii

b) *roky 2016 – 2019:* rozširovanie a skvalitňovanie členskej základne ZSF vyhľadávanie organizácií s celoslovenskou pôsobnosťou pre spoluprácu so ZSF spolupráca s Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR a Slovenskou poštou, a. s., spolupráca s partnerskými filatelistickými organizáciami krajín Vyšegrádskej štvorky

c) *rok 2018:* 25. výročie slovenských poštových známok, 100. výročie vydania prvej československej poštovej známky s cieľom propagovať filateliu v občianskej spoločnosti SR

zodpovední: Rada a predseda ZSF
termín: priebežne

4. sekretariátu ZSF administratívne spracovať zmenu Stanov ZSF vo vzťahu k Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky a k interným predpisom ZSF. Zme-

nu uverejniť vo zväzovom časopise a na webovej stránke ZSF

zodpovedný: tajomník ZSF

termín: 5. 12. 2015

5. Rade ZSF, aby stanovila podmienky na vystavovanie exponátov pohľadníc pre filokartistov v rámci výstav ZSF

zodpovedný: predseda ZSF

6. Rade ZSF, aby ustanovila nového predsedu Komisie mládeže ZSF

zodpovedný: predseda ZSF

termín: druhé zasadanie Rady ZSF v roku 2015

IV. SNEM ĎAKUJE

1. organizátorom 1. snemu za perfektnú prípravu a príjemné rokovacie prostredie
2. predsedovi, Rade ZSF a revíznej komisii ZSF za prácu vo funkčnom období 2011 – 2015
3. členom odchádzajúcim z Rady ZSF PaedDr. Jozefovi Oškovi a Ing. Vladimírovi Mrvovi za ich dlhoročnú vynikajúcu prácu v prospech ZSF
4. za obetavú prácu vybraným klubom a jednotlivým členom ZSF, zoznam ktorých je uvedený v zápisnici 1. snemu ZSF

UZNESENIE

z 1. zasadnutia Rady ZSF konaného dňa 7. 11. 2015 v Trenčíne

I. SCHVAŤUJE:

- a/ rozdelenie funkcií členov Rady ZSF:
podpredsa ZSF Ing. Ladislav Fekete zodpovedný za ZKF ZSF
Ing. Miroslav Bachratý zodpovedný za výstavnú činnosť a zahraničie
Ing. Josef Rančák zodpovedný za komisiu mládeže ZSF
Ing. Jozef Vangel zodpovedný za odbor-
né komisie ZSF

Ing. Zdeněk Baliga zodpovedný za vydavateľskú činnosť ZSF

Miloš Teťuľa zodpovedný za KF ZSF

- b/ uskutočniť 2. zasadnutie Rady ZSF 28. 11. 2015 v Bratislave

II. UKLADÁ:

- a/ pripraviť návrh Zmluvy so SP, a.s.

zodpovedný: predseda ZSF

termín: 28. 11. 2015

- b/ pripraviť návrh výstavnej činnosti ZSF doma a v zahraničí
zodpovedný: Ing. Miroslav Bachratý
termín: 28. 11. 2015
- c/ pripraviť návrh na činnosť ZKF ZSF
zodpovedný: Ing. Ladislav Fekete
termín: 28. 11. 2015
- d/ pripraviť návrh na predsedov odborných komisií ZSF
zodpovedný: Ing. Jozef Vangel
termín: 28. 11. 2015
- e/ pripraviť návrh na činnosť komisie mládeže ZSF
zodpovedný: Ing. Josef Rančák
termín: 28. 11. 2015
- f/ pripraviť návrh na čerpanie finančných prostriedkov z MDVRR SR
zodpovední: členovia Rady ZSF
termín: 28. 11. 2015
- g/ pripraviť návrh vydavateľskej činnosti ZSF
zodpovedný: Ing. Zdeněk Baliga
termín: 28. 11. 2015
- h/ pripraviť návrh na činnosť KF
zodpovedný: Miloš Tetuľa
termín: 28. 11. 2015
-

UZNESENIE

z 2. zasadnutia Rady ZSF konaného dňa 28. novembra 2015 v Bratislave

I. RADA ZSF BERIE NA VEDOMIE:

1. podporu predsedu FZ VB na člena FIP
2. výsledky mládežníckej výstavy Trakoš-čan 2015
3. zrušenie výstavy Ostropa 2015
4. znalecké skúšky komisie znalcov ZSF
5. pridelenie identifikačného čísla organizácie organizačnej zložke KF 52-51 Nitra IČO 001780390001
6. odsúhlasenie vynaložených finančných prostriedkov MDVRR SR na výstavu JUNIORFILA 2015

II. RADA ZSF SCHVAĽUJE:

1. národného komisára na filatelistickú výstavu GLOGOW 2016 Ing. Josefa Rančáka
2. vyhodnotenie Zmluvy o spolupráci so SP, a.s., za rok 2015
3. návrh plánu spolupráce MDVRR SR na rok 2016 k Národnému programu aktívneho starnutia
4. cenu ZSF za rok 2014 MUDr. Jurajovi Pálkovi

5. služobnú cestu predsedu ZSF na 5. VH SČF do Prahy
6. služobnú cestu predsedu ZSF na Deň poštovej známky do Košíc
7. vyplatenie cestovného národnému komisárovi Ing. J. Rančákovi na výstavu GLOGOW 2015
8. zasadnutia Rady ZSF v roku 2016: 12. marec, 3. jún popoludní, 3. september a 3. december
9. plán práce ZSF na obdobie rokov 2016 - 2019
10. návrh Zmluvy o spolupráci so SP, a.s., na rok 2016

III. RADA ZSF UKLADÁ:

1. doplniť návrh Zmluvy o spolupráci so SP, a.s.
zodpovední: Ing. M. Bachratý s členmi Rady ZSF
termín: 15. 12. 2015
2. vypracovať návrh výstavného poriadku pre výstavu pohľadníc podľa výstavného poriadku FEPA

zodpovedný: Ing. M. Bachratý

termín: 29. 2. 2016

3. predložiť návrh nových znalcov ZSF s predložením znaleckých prác

zodpovedný: Ing. M. Jurkovič predseda KZ ZSF

termín: 29. 2. 2016

4. pripraviť projekt propagačných filatelistických výstav k Predsedníctvu SR v EÚ

zodpovedná: Rada ZSF

termín: 29. 02. 2016

5. doplniť návrh Zmluvy o spolupráci so SP, a.s.

zodpovední: Ing. M. Bachratý s členmi Rady ZSF

termín: 15. 12. 2015

6. vypracovať projekt k 100. výročiu vydania prvej československej poštovej známky s cieľom propagovať filateliu v občianskej spoločnosti SR

zodpovedný: Ing. M. Bachratý

termín: 31. 5. 2016

7. vypracovať základné práce sekretariátu ZSF

zodpovedný: predseda ZSF

termín: 31. 12. 2015

Výsledky ankety o najkrajšiu slovenskú poštovú známku za rok 2014

Ako každý rok, tak aj tento, sa konala anketa o najkrajšiu slovenskú poštovú známku, tentoraz za rok 2014, v ktorej mohli filatelisti aj bežní občania vyjadriť svoj názor na slovenskú známkovú tvorbu. Do ankety sa zapojilo 419 respondentov. Trochu nižšiu účasť pravdepodobne spôsobil neskorší termín vyhlásenia ankety.

Najkrajšou slovenskou poštovou známkou sa stala známky z emisie **UMENIE - Peter Michal Bohúň (1822 – 1879)**, ktorá získala 92 hlasov. Druhou bola známka **Deň poštovej známky - Severín Zrubec (1921 – 2011)** so ziskom 48 hlasov. Ako tretia sa umiestnila známka **UMENIE - Alojz Stróbl (1856 – 1926)** s počtom hlasov 42.

Perfektne pripravené slávnostné vyhlásenie výsledkov ankety sa uskutočnilo 25. 11. 2015 za hojnej účasti v kaviarni hotela Thermia Palace v Piešťanoch. Prítomnosť autora víťaznej známky umožnila všetkým účastníkom podujatia odniesť si filatelistické materiály aj s autorovým autogramom.

Redakcia

SLOVENSKÁ ZNÁMKOVÁ TVORBA IV. ŠTVRTROKA 2015

Doc. Ing. Lubomír Floch, PhD.

V poslednom štvrtroku vydala Slovenská pošta, a. s., 9 známok (Pofis č. 595 – 603) a ku každej z nich obálku prvého dňa. Text rubriky je organickou súčasťou katalógovej časti s vyobrazením známok na 2. a 3. stránke obálky spolu s relevantnými informáciami o ich autoroch a ostatnými filatelistickými informáciami. Na konci rubriky je stručné zhodnotenie celého ročného emisného plánu a ponuka niekoľkých námetov, o ktorých autor navrhuje diskusiu.

Ochrana prírody:

Chránená krajinná oblasť Poľana

Vydra riečna (*Lutra lutra*), Bocian čierny (*Ciconia nigra*)

Slovenská pošta, a.s., vydala 9. októbra 2015 emisiu Ochrana prírody v hárčeku obsahujúcom dve známky (Pofis č. 595, 596). Ich nominálna hodnota (0,65 €) zodpovedá poplatku za vnútroštátnu dopravu zásielky 1. triedy. Emisiu možno charakterizovať výbornou voľbou témy, krásnymi známkami, syntézou ktorých vznikol krásny hárček. Na malej ploche hárčka dokázal autor (*akad. maliar R. Cigánik*) vyrozprávať príbehy dvoch chránených živočíchov slovenskej prírody v krajinej oblasti Poľana. Dvoch živočíchov, ktorých naživo nevidela väčšina nášho obyvateľstva. Kompozícia hárčka s vynikajúcou rytinou, výpovednou hod-

notou kupónov, syntéza farieb, výtvarne a kompozične výbornou obálkou prvého dňa, to všetko nepochybne zaradí túto emisiu k vysoko hodnoteným dielam majstra Cigánika. Gratulujeme, majstrovské dielo!

Vydra je z našich cicavcov najdokonalejšie prispôsobená na život vo vode. Má štíhle, ale statné telo, je veľmi pohyblivá, neúnavná a hravá. Medzi prstami nôh má plávacie blany, po bokoch papule hmatové chlpy a celé telo má pokryté hustou a jemnou srstou. Srst vydry je natoľko účinnou ochranou pred vodou, že koža vydry sa nikdy nenamočí. Jej životným prostredím sú brehy tečúcich i stojatých vôd. Živí sa rybami, rakmi, ondatrami, žabami, hlodavcami a niekedy sa uspokojí aj s hmyzom. Pod vodou dokáže preplávať 400 metrov bez toho, aby sa musela nadýchnuť. Na krátke vzdialenosti pritom dosahuje rýchlosť 12 - 16 km za hodinu. Je zákonom chránený druh a vyskytuje sa aj v horskom Vydrovskom potoku pri Čiernom Balogu.

Bocian čierny je sťahovavý vták. Žije v Európe a v Ázii, zimuje v Afrike. Prilietia v marci až apríli, odlieta v auguste - septembri. Obýva lesy od nížin do výšky asi 1000 m n. m. Dosahuje dĺžku asi 1 meter, rozpätie krídel asi 190 centimetrov a hmotnosť do 3 kg. Dospelé vtáky majú čierne perie so zeleným a purpurovým kovovým leskom, okrem brucha a trojuholníkov na spodnej časti krídel, ktoré sú biele. Zobák, okolie oka a nohy sú červené. Vzlietajú po krátkom rozbehu a lietajú s krkom natiahnutým dopredu. Pár bocianov má vo svojom teritóriu niekoľko hniezd, ktoré strieda. Hniezdia v korunách vysokých stromov alebo ich majú postavené na neprístupných skalách

(vo výške 10 až 20 m). Objavujú sa jednotlivito, zriedka v páre. Potravu si hľadajú na okrajoch vodných nádrží alebo malých potokov. Bocian čierny loví ryby, žaby, mloky a živí sa aj vodným hmyzom, hlodavcami a mláďatami vtákov. Je zákonom chráneným druhom a hniezdi aj vo Vydrovej doline (VYDRA, *Vidiecka rozvojová aktivita: www.pofis.sk*).

Inaugurácia známok sa uskutočnila 9. októbra 2015 o 11. h v Lesníckom skanzene v Čiernom Balogu a 10. októbra o 10. h v kongresovej sále Domu kultúry A. Sládkoviča v Detve. Na oboch podujatiach bola zriadená príležitostná poštová priehradka a k dispozícii boli príležitostné poštové pečiatky (www.pofis.sk/blog).

Osobnosti:

200. výročie narodenia Ľudovíta Štúra (1815 – 1856)

Známka z emisie Osobnosti venovaná 200. výročiu narodenia Ľ. Štúra (*Pofis* č.597) vyšla 23. 10. 2015 v Bratislave a bola inaugurovaná (24. 10. 2015) v Uhrovci, rodisku jubilanta, čo dokumentujú dve príležitostné pečiatky (*PPP* 52/15, *PPP* 53/15). Príležitostná pečiatka na FDC predstavuje rodný dom Ľ. Štúra v Uhrovci. Na pritlačenej rytine je voľná Cigánikova kreácia symbolizujúca oslobo-

denie slovenského národa spod maďarského útlaku, reprezentovaná pukajúcim skalným bralom štúrovského kultového miesta hradu Devín a voľne letiacimi sokolmi.

Hlava orla na príležitostnej pečiatke symbolizuje názov časopisu Orol tatranský. Nominálna hodnota známky (1.00 €) zodpovedá vnútroštátnej tarife za doručenie listu 3. hmotnostnej kat. (do 500g) a listu 1. hmotnostnej kategórie (do 50g) do Európy. Akad. maliar R. Cigánik, autor výtvarného návrhu známky aj rytiny vytvoril pôsobivý portrét hrdého revolucionára a literáta, ktorý svoj život zasvätil svojmu národu. Vychádzal z dobovej grafickej predlohy, litografie od Františka Koláře, ktorú si objednali slovenskí vysokoškólcovia študujúci vo Viedni v roku 1861. Už vo svojej dobe bol práve tento portrét označený J. M. Hurbanom za Štúrovu najvernejšiu podobizeň. Nová poštová známka je od predchádzajúcich odlišná tým, že nie je len portrétnym stvárnením tváre zobrazenej osobnosti, ale po prvý raz ide o figurálnu kompozíciu v dobovom odevu. Výjav je doplnený o písacie brko, ktoré drží v pravej ruke, symbolizujúce jeho literárnu činnosť. Fialová farebnosť známky podčiarkuje duchovný rozmer osobnosti Ľudovíta Štúra. Jeho tvorivý rozlet a slobodu ducha reprezentujú letiace sokoly a dvojkríž veže kostola reflektuje cyrilo-metodskú tradíciu, na ktorej účte je založená naša národná hrdosť ((M. Vančo, *osobná informácia*). Z jeho dielne vznikli i ďalšie filatelistické produkty, ako je obálka prvého dňa (*FDC* 243/15), numizmatická obálka, pamätný nálepný list (053 PaL 597/15), špeciálny pamätný list a dve príležitostné pečiatky. PaL A. Ferdu je vytvorený podľa inej kresby R. Cigánika, ktorá slúžila ako podklad na grafický list (<http://www.pofis.sk/katalog/produkty/zvlastna-ponuka-2015-graficky-list-200-vyrocie-narodenia-ludovita-stura>). Príležitostný poštový lístok s pritlačou portrétu Ľ. Štúra (248

CDV 243/15) od A. Ferdu rozširuje zoznam výrobkov POFIS SP k tomuto jubileu. Dátum vydania známky bol zosúladený s celonárodnými oslavami jubilea i s vydaním pamätnej 2eurovej a 10eurovej mince. Prvú z mincí môžu filatelisti získať v numizmatickej obálke, odtlačok druhej je na hliníkovej fólii „špeciálneho pamätneho listu“ spoločne vydaného pre filatelistov (1 000 ks) i numizmatikov (2 500 ks). Upozorňujem na fakt, že pamätné listy pre filatelistov a numizmatikov sú identické, teda jeho náklad je 3 500 ks, čo ďaleko prevyšuje spoločný dopyt týchto dvoch zberateľských disciplín. Som toho názoru, že netreba podľahnúť panike. Postupom času sa ukáže terajší dopyt po tomto výrobku ako komerčná bublina. Dve podujatia celonárodného i lokálneho charakteru sú dokumentované príležitostnými pečiatkami: Konferencia k 200. výročiu narodenia L. Štúra v Trnave (PPP 43/15, 1. 10. 2015) a Odhalenie pamätnej tabule národnému buditeľovi v Močenku (PPP 55/15, 28. 10. 2015).

Ludovít Štúr (1815 – 1856) bol vedúcou osobnosťou slovenského národného obrozenia, politikom, básnikom, novinárom, vydavateľom, historikom, filozofom, pedagógom, jazykovedcom a kodifikátorom spisovnej slovenčiny. Študoval na gymnáziu v Rábe (Győri), evanjelickom lýceu v Bratislave a na univerzite v Halle (1838 – 1840) všeobecnú a porovnávaciú jazykovedu a filozofiu. Po návrate na Slovensko prednášal na katedre reči a literatúry československej jazykovedy, slovanské dejiny a estetiku. V r. 1844 bol však z pedagogických služieb prepustený, lebo vystupoval proti maďarizačným snahám. Ako

poslanec za mesto Zvolen bojoval najmä za zlepšenie sociálneho postavenia ľudu a za ponechanie materinského vyučovacieho jazyka. Mal vedúcu úlohu aj pri zostavovaní Žiadostí slovenského národa (1848), adresovaných uhorskej vláde. Na Slovanskom zjazde v Prahe (1848) vystúpil s kritikou rakúsko-uhorskej monarchie, proti ktorej pripravoval s J. M. Hurbanom ozbrojené povstanie. Po neúspechu revolúcie r. 1848/49 žil pod policajným dozorom v Modre, kde zomrel na následky zranenia pri poľovačke.

Svoje práce začal uverejňovať po česky, pričom o zavedení stredoslovenskej slovenčiny ako spisovného jazyka sa dohodlo v kruhu bratislavskej štúrovskej mládeže v r. 1843. V r. 1845 – 1848 vydával Slovenskje národnje novini s prílohou Orol tatranskí. Oficiálne bola táto norma vyhlásená za spisovný jazyk v auguste 1844 na zasadnutí Tatrána v Liptovskom Mikuláši. Pre teoretické základy spisovnej slovenčiny mali zásadný význam Štúrove jazykovedné práce Nářečja slovenskua alebo potreba písanja v tomto nářečí (1846) a Nauka reči slovenskej (1846). Ludovít Štúr sa svojim zápasom za sociálne a národnostné práva slovenského ľudu a fundovaným jazykovedným dielom významne zaslúžil o formovanie slovenského národa v národnom hnutí v 40. rokoch 19. storočia. (S. Ondrejovič: www.pofis.sk).

Národný onkologický ústav

Známka (Pofis č.598) bola dodatočne zaradená do rozšíreného emisného plánu roka. Na známke je štylizovaná silueta ľudského tela, ktorého ktorýkoľvek orgán môže byť napadnutý nekontrolovaným delením jeho buniek. Pečiatka na FDC znázorňuje delenie buniek, základnej vlastnosti živého organizmu. Vyšla 5. novembra a jej nominálna hodnota (1,10 €) zodpovedá vnútroštátnej tarife za doporučený list 2. triedy. Známkou sa vzdáva hold nezastupiteľnej činnosti Národného onkologického ústavu v Bratislave

pri príležitosti 25. výročia jeho založenia. Autor návrhu známky prof. akad. maliar R. Jančovič jemu vlastným štýlom vytvoril osobitú známku, v ktorej je vkomponovaný jeho originálny štýl videnia témy. Motív známky tvorí tzv. Vitruviovský človek v kruhu prevedený podľa známej škie renesančného umelca Leonarda da Vinciho, ktorý sa zaoberal ľudskými proporciami uvedenými v knihe *Desať kníh o architektúre* od rímskeho architekta Marca Vitruvia Pollia z konca 1. storočia pred. Kr. Pozadie známky tvoria farebné vzorce chemických zlúčenín – cytostatík, používaných pri onkologickej liečbe a makroskopické snímky nádorov (*M. Vančo, osobná informácia*). S návrhmi jeho známok sme sa už stretli viackrát v našej slovenskej známkovkej tvorbe, napr. Dejiny colníctva (*Pofis č. 574*), Veľká noc 2013 (*Pofis č. 534*), Boj proti HIV (*Pofis č. 487*).

História novodobého Národného onkologického ústavu (*NOÚ*) na Klenovej ulici v Bratislave sa začala písať pred 25 rokmi. Aj keď korene starostlivosti o pacientov s nádorovými ochoreniami siahajú na Slovensku ešte hlbšie a sú spojené s inými miestami, v roku 2015 uplynulo presne štvrtstoročie, odkedy sa priestory bývalého Štátneho ústavu národného zdravia odovzdali do služieb onkológie. Národný onkologický ústav je v súčasnosti najväčšia špecializovaná koncová nemocnica pre onkologické ochorenia, ktorá poskytuje pacientom komplexnú onkologickú starostlivosť. Ročne ju navštívia tisíce chorých z celého Slovenska (*Združenie priateľov NOU: www.pofis.sk*).

Bola vydaná (*13.11.2015*) v TL s 50 známkami s klasickou perforáciou i ako známkový zošitok s 10 zn. (*080 ZZ 599/15*) s priesečným oddelovaním známok. Obidve známky sú vedené pod tým istým katalógovým číslom. Vzhľadom na vianočné sviatky celinová pohľadnica (*019 CP 599/15*) vhodne dopĺňa potreby filatelistov i verejnosti. S dielom K. Ondreička sme sa už stretli pri tohtoročnej veľkonočnej známke (*Pofis č. 583*).

Karol Ondreička sa vo svojej tvorbe veľmi často venoval téme Madony s dieťaťom. Podarilo sa mu spojiť tradičnú tému kresťanskej ikonografie s typicky slovenskou horskou krajinou, kde sa pod dohľadom pastierov pasú stáda oviec a v pozadí sem-tam vidno božie muky alebo kríže Kalvárie. Horská Madona z roku 1939 svojím poňatím zjavne nadväzuje na svoju slávnú predchodkyňu z roku 1928, akoby bola prenesená z oltárnych obrazov 14. – 15. storočia na pastvinu v podhorskej krajine. Prijíma hold mladého manželského páru, ktorý prináša symbolického „obetného baránka“, ale iná ovečka z ich stáda olizuje Ježiškovi holé kolená. V popredí sa vyníma košík čerstvo natrhaných lesných jahôd. K. Ondreička volil ikonografické prostriedky tak, aby zvýraznil intimitu, prostú domácnosť „svätého obrázku“. Téma Madony s dieťaťom sa prirodzene iba voľne spája so sviatkom Božieho narodenia. Jednoznačne vianočný motív prináša ofsetová prítlač na FDC. Božie dieťa vznášajúce sa na obláčiku nad snehom pokrytou slovenskou krajinou roztvára náruč a žela pokoj ľuďom dobrej vôle (*A. Hrabušický: www.pofis.sk*).

Vianočné motívy v diele Karola Ondreičku (1898 – 1961)

Predlohou známky k tohtoročným Vianociam (*Pofis č. 599*) je obraz K. Ondreičku Horská Madona z roku 1939, ktorý pre známku graficky upravil akad. maliar V. Rostoka.

Vianočná pošta 2015

Predlohou pre známku Vianočná pošta 2015 (*Pofis č.600*) je kresba detského kolektívu z výtvarného krúžku ZŠ Rozmarínová 1 v Komárne, ktorá získala v roku 2014 1. miesto v súťaži o najkrajšiu detskú kresbu Ježiškovi. Do súťaže sa zapojilo 1000 detí a školských kolektívov. Deväť hláv detí, deväť krstných mien tvorcov známky je znázornených na ofsetovej prítláči na obálke prvého dňa (*FDC 600*). Znáмка vzhľadom na výplatnú hodnotu T2 50 má perspektívu dlhodobého používania pre doručovanie vnútroštátnych zásielok. K emisii boli vydané 4 príležitostné pečiatky (*PPP 67/15, 66/15, 65/15 (autorka Mgr. Art. A. Ďurníková) a 57/15, (autor A. Ferda)* a netradičná Carte maxima (*106 CM 600/15*) v grafickej úprave akad. mal. V. Rostoku.

Pozoruhodná je posledná pečiatka venovaná otvoreniu Vianočnej pošty Ježiškovi používaná za osobnej prítomnosti Petra Sagana, čerstvého majstra sveta v cestnej cyklistike, a Tomáša Druckera, generálneho riaditeľa Slovenskej pošty, a.s. (http://www.posta.sk/subory/38112/ts_otvorenie-vianocej-posty-v-rajeckej-lesnej.pdf).

Vianočná pošta je unikátna aktivita Slovenskej pošty, a.s., ktorá má dlhodobu silnú pozitívne vnímanie širokej verejnosti. Deti majú možnosť napísať Ježiškovi na adresu 999 99 Ježiško, pričom na svoje listové želania dostanú odpoveď aj s darčekom. V roku 2014 sa do Vianočnej pošty zapojilo viac ako

100 tisíc detí, detských kolektívov a rodičov. Slovenského poštového Ježiška poznajú deti aj v zahraničí – 2210 listov mu bolo doručených až z 50 rôznych krajín sveta. (*D. Mrázová: www.pofis.sk*).

Umenie:

Dušan Samuel Jurkovič – Spolkový dom v Skalici

Predmetom poštovej známky (*Pofis č. 601*) Spolkový dom v Skalici z emisie Umenie je jedna z najvýznamnejších pamiatok obdobia secesie na Slovensku. Na poštovej známke vydané 25. 11. 2015 je zobrazený akvarelový návrh Spolkového domu od architekta Dušana Samuela Jurkoviča z roku 1904, ktorý sa nachádza v zbierkach Slovenského národného múzea. Projektoval ho v roku 1904 z podnetu MUDr. Pavla Blahu a ThDr. Ludovíta Okánika. Jej nominálna hodnota (*1,50 €*) zodpovedá poštovému poplatku za doručenie listu 2. tr. do Európy. Vyšla v hárčeku v pôsobivej úprave, na ktorom precízna rytina akad. maliara R. Cigánika poskytuje ďalšie informácie o tejto zaujímavej architektonickej pamiatke.

Architektúra je tiež umeleckým druhom, ktorej spracovanie v emisii Umenie doteraz nebolo realizované z dôvodu konzervatívneho pohľadu na to, čo umenie je, nakoľko medzi širšou verejnosťou stále dominuje názor, že to je výhradne maľovaný obraz alebo sochársky objekt. V minulosti bola ale práve architektúra nositeľkou iných umeleckých druhov, či už sochárskej výzdoby, alebo fresiek. Bez existencie architektúry by sa do súčasnosti nezachovali také významné diela prezentované v poslednom čase v emisii umenie, či už fresky v Sale Terrene na hrade Červený Kameň, tabulová maľba Metercie z Rožňavy alebo nakoniec aj dielo Alfonsa Muchu, vychádzajúce v sérii s Jurkovičovým Spolkovým domom, ktoré je síce obrazom na plátne, ale je koncipované ako výzdoba supraporty jedáleňských dve-

rí hotela Thermia Palace v Piešťanoch, čiže opäť dekorácia architektonického interiéru. V prípade Spolkového domu v Skalici je navyše zaujímavá tá skutočnosť, že na výzdobu fasády vo forme mozaiky Jurkovič využil návrhy významného českého maliara Mikoláša Aleša, ktorého dielo v emisii nie je zámerne akcentované z toho dôvodu, že emisia je primárne venovaná jednému z najvýznamnejších slovenských umelcov obdobia secesie Dušanovi Samuelovi Jurkovičovi. (M. Vančo: <http://www.pofis.sk/forum/2015/7/17/umenie-spolkovy-dom-v-skalici>).

Budova Spolkového domu v Skalici predstavuje kombináciu prvkov dobového secesného štýlu s inšpiráciami z ľudového staviteľstva a je jednou z charakteristických stavieb architekta D. Jurkoviča so snahou o národný – „slovenský štýl“ na báze secesie. Pôvodne bola stavaná ako polyfunkčná stavba pre Katolícky kruh, Spolok Sv. Vincenta a Gazdovský potravinový spolok. Obsahovala spolkové a obchodné miestnosti, divadelnú dvoranu, múzeum, čítareň, byt MUDr. Pavla Blahu, skladištia a príslušenstvo. Na priečelí budovy možno rozlíšiť príslušnosť jednotlivých častí pomocou nápisových tabúl a členenia fasády. Mozaiková výtvarná výzdoba sa sústreďuje do pásu medzi prízemím a prvým poschodím, na plochu štítu a priestoru pod ním. Figurálne motívy v štíte boli realizované podľa návrhov významného českého maliara Mikoláša Aleša. (V. Drahošová: www.pofis.sk). Výzdoba fasády domu vyniká na majstrovej rytine akad. mal. R. Cigánika (062 PT 601/15).

Alfons Mucha – maľba z hotela Thermia Palace v Piešťanoch

Na známke (Pofis č.602) vydanej (25. 11. 201) ako upravený tlačový list (UTL 4), v ktorého hornej časti je zobrazený celý obraz A. Muchu s názvom „Buď pozdravený, pozhnaný prameň zdravia!“ Netypický formát obrazu podmienil aj vzhľad UTL,

ktorý evokuje tvar päťuholníka. Na štyroch známkach je výrez z tohto obrazu, vytlačený ocelotlačou s plochých dosiek v kombinácii s ofsetom. Horná časť UTL nie je vytlačená ocelotlačou, ale ofsetom a to kombináciou sútláčre farebného pozadia CMYK-om a čiernou priamou farbou z línieovej rozkresby, tzv. falošnou rytinou. Z dielne majstra F. Horniaka vzniklo príťažlivé dielo, ktoré si zaslúži naše uznanie. Výpovednú hodnotu emisie vhodne dotvára obálka prvého dňa (FDC 602) a príležitostné pečiatky (PPP 62/15, 63/15). Nominálna hodnota (1,20 €) je výplatnou hodnotou listu druhej váhovej kategórie (do 100g) do Českej republiky.

Alfons Mucha (24. 7. 1860 - 14. 7. 1939), významný český maliar, grafik a ilustrátor, je autorom titulného obrazu, ktorý je umiestnený vo výklenku nad vchodovými dverami reštaurácie v piešťanskom luxusnom hoteli Thermia Palace. Veľkosť a tvar obrazu boli určené pre toto konkrétne miesto v Thermia Palace. Namaľoval ho počas pobytu v Nice v roku 1932 a 15. mája v tom istom roku bol slávnostne odhalený. Ide pravdepodobne o jediný Muchov obraz so slovenskou tematikou. Na obraze sedí v hojdamom kresle uzdravujúca sa dievčina, pravdepodobne Muchova dcéra. Druhá dievčina má venček z kvetov na svojej hlave položenej spolu s rukami na kolenách sediacej devy. Stojaca žena prináša v jednej ruke košík s ovocím a v druhej ruke ružu, symbolické dary pre sediacu. Dievčina i žena sú oblečené v piešťanskom kroji. Na pozadí obrazu možno podľa kostolov rozpoznať obec Moravany nad Váhom. Obraz ako celok pô-

sobí symbolicky a vnímame ho nielen ako prejav vďaky a úcty A. Muchu uzdravujúcim piešťanským prameňom, ale i ľuďom, ktorí sa v kúpeľoch starajú o pacientov. Vlastne to vyjadruje aj jeho pomenovanie autorom *Salutis Fons Benedicta* ave čiže Buď pozdruvaný, požehnaný prameň zdravia! V osude obrazu nastal dramatický zvrat 19. 10. 2000, keď bol ukradnutý. Po pátraní, ku ktorému sa pridali aj kúpeľní pacienti i miestni zberatelia, sa políciou spolu s Interpolom podarilo v roku 2004 obraz zachytiť pri odovzdávaní nasadenému kupcovi. Po nutnom reštaurovaní sa na svoje pôvodné miesto vrátil 20. 12. 2006 (A. Urminský: www.pofis.sk).

Inaugurácia známky a otvorenie výstavy A. Muchu sa uskutočnila 25. 11. 2015 v Piešťanoch za prítomnosti veľvyslankyne Českej republiky L. Klausovej. Podrobnejšie informácie o inaugurácii sa nachádzajú v tomto čísle na str. 18 z pera Mgr. J. Mičku a na www.slovenskáfilatelie.sk od I. Tvrdeho.

Deň poštovej známky:

Budova pošty Bratislava 1

Tradičná posledná známka roka vydávaná ku dňu poštovej známky, doteraz vydávaná s jedným kupónom, má tentoraz kupóny dva (Pofis č. 603, 4.12.2015). Jeden ku-

pón predstavuje pôvodnú budovu pošty Bratislava 1, druhý po jej rekonštrukcii. Na známke je vyobrazený interiér hlavnej vnútornej haly preklenutej elipsovitou sklenenou kupolou. Usporiadanie TL (3 x 10 zn. + 4 x 10 k) sa v tejto emisii objavuje po prvý raz. TL boli vytlačené rotačnou ocelotlačou v kombinácii s hĺbkotlačou podľa návrhu a rytiny M. Činovského. Nominálna hodnota známky (0,65 €) zodpovedá poplatku

za vnútroštátne doručenie listu 1. tr. Bola tiež vydaná štandardná obálka prvého dňa (FDC 603). Motívom príležitostnej pečiatky ku Dňu poštovej známky a filatelie je hlava boha pošty a obchodu Merkúra z profilu s okridlenou prilbou inšpirovaná novinovou známkou Modrého Merkúra na pozadí zubkovaného motívu známky.

Budova pošty Bratislava 1, nazývanej aj Hlavná pošta a známej tiež ako poštový palác, je situovaná v hornej časti Námestia SNP. Hlavnú poštu postavili v rokoch 1909 - 1912 na mieste niekdajšieho Uhorského kráľovského poštového riaditeľstva. Budapešťanský architekt Gyula Pártos (1845 - 1916) vynikajúcim spôsobom využil zvažujúci sa terén a prišiel s progresívnym nápadom vytvoriť dvojposchodový centrálny dvor. Pri tvorbe architektonického výrazu budovy sa Pártos aj pod vplyvom konzervatívnosti prostredia rozhodol pre už doznievajúci, ale overený neobarok, aj keď v rakúskej časti monarchie práve vrcholila secesia. Tým sa trochu paradoxne progresívne technické a stavebné riešenie budovy dostalo do rozporu s jej architektúrou. Zámerom architekta však bolo monumentálny komplex novostavby zladiť s okolitou barokovou a klasicistickou zástavbou. Hlavná podacia hala so samostatným vstupom z námestia, preklenutá elipsovitou sklenenou kupolou s maľovanou výzdobou patrila k najkrajším interiérom v meste. V rokoch 1928 - 1930 budovu rozšírili nadstavbou ďalšieho poschodia a prístavbou k severozápadnému krídlu. Prestavba dosť nepriaznivo poznačila pôvodný vzhľad budovy. Stavebná a pamiatková obnova poštového paláca sa vykonala aj koncom 90. rokov 20. stor., a to najmä modernizáciou technickej infraštruktúry, adaptáciou viacerých častí objektu a obnovou pôvodných prvkov umeleckoremeselnej výzdoby. Budova pošty Bratislava 1 slúži potrebám poštárov i zákazníkom už celých

103 rokov a patrí k najreprezentatívnejším poštovým stavbám na území Slovenska (*L. Lichvár: www.pofis.sk*).

Krátka štatistika

Skončil sa emisný rok 2015. Vydavateľský plán mal tradičnú skladbu venovanú osobnostiam, významným historickým udalostiam i aktuálnym výročiam, športu, umeniu, prírode, technickým pamiatkam, veľkonočným a vianočným sviatkom a nakoniec Dňu slovenskej poštovej známky. Pôvodný emisný plán (*dec. 2014*) bol rozšírený o známku venovanú 25. výročiu založenia Národného onkologického ústavu v Bratislave (*Pofis 598*). Vydavateľ slovenských poštových známk vydal 23 známok (*Pofis č. 555 – 603*) v nominálnej hodnote 19,30 €, háčrečky stáli 4,20 €, ZZ 13,50 €, UTL 23,25 €. Do ceny za UTL je započítaná aj hodnota 7,65 € za komplet 17 známok a 8 kupónov emisie BIB 2015 (*Pofis č. 592*). Výrobky PO-FIS Slovenskej pošty, a.s., na báze poštových známk ako FDC (23 ks, 48,80 €) CM (5 ks, 4,80 €), NL (5 ks, 4,55 €), PaL (9 ks, 6,72 €), PT (2 ks, 5,80 €) *stoja* 70,67 €. *Celiny* CDV (14 ks, 7,63 €), CP (6, 5,25 €) *spolu* *stoja* 12,88 €. Teda „summa summarum“, kto kúpil kompletnú produkciu roka 2015 zaplatil za svoje potešenie 143,80 €. V porovnaní s rokom 2014 (138,24 €) o 4 % viac.

Niekoľko viet na záver

Emisný program známk sa nepochybne výborne zhostil svojej úlohy posla štátno-kultúrnej propagácie Slovenskej republiky. Výrobky POFIS vhodne rozvíjajú témy zobrazené na známkach a pomáhajú rozvinúť ich obsahový a myšlienkový rozsah v zbierkach a exponátoch filatelistov. Rubrika Slovenská známková tvorba prešla v priebehu roka kvalitatívnym vývojom. Autor hľadal jej vhodnú formálnu i obsahovú tvár a jeho požiadavka, aby sa čitate-

lia zapojili do diskusie o nej, naďalej trvá. Všetky zdroje informácií sú uvedené (*italic*) v texte. Filatelistickú hodnotu ročnej produkcie vydavateľa by mali filatelisti posúdiť v osobitnom článku. Je to výzva najmä pre Komisiu slovenskej poštovej známky ZSF a Komisiu porotcov ZSF.

Do diskusie ponúkam niekoľko námetov.

Dôležitosť 200 ročného jubilea L. Štúra pre naše národné dejiny evokuje otázku, koľko percent dopravených listov do hmotnosti 500 g ročne prepraví SP, a.s. Po jej zodpovedaní dostaneme odpoveď na otázku, do akej miery prenikla táto známka (*náklad 1 milión ks*) do povedomia slovenskej verejnosti. Ak má táto známka plniť aktuálnu propagáciu výročia tak významnej osobnosti našich dejín, ako je L. Štúr, mala mať nominálnu hodnotu za vnútroštátne doručenie listu I. hmotnostnej kategórie. Početné komentáre (61) na *www.pofis.sk/pofisforum* k vydaniu neštandardných filatelistických výrobkov (*špeciálny pamätný list a numizmatická obálka*) znova poukazujú, že vydavateľova emisná politika týchto výrobkov, a najmä ich distribúcia, sa stretáva s výraznou negatívnou odozvou filatelistov. Na webe Pofisu by sa mala viesť konštruktívna diskusia nielen medzi filatelistami navzájom. Ak zoberieme do úvahy často nízku informovanosť účastníkov diskusie i jednostrannosť pohľadu na problémy, niektoré ich pripomienky majú racionálnu podstatu. Potreba dialógu medzi filatelistami a vydavateľom je očividná. „Hlas ľudu, hlas Boží“ platí aj vo filatelii !!“

Vo filatelistickej terminológii poznáme Nálepny list (NL) a Pamätný list (PaL). Pýtam sa, čo je to špeciálny pamätný list? V jeho záhlaví je predsa názov Pamätný list. Podobný problém už vznikol aj v minulosti pri pomenovaní obálky s háčrekom (*Pofis č. 590 alebo 542*) nalepeným v celosti, vydanej v prvý deň platnosti známky so

všetkými náležitostami obálky prvého dňa, pečiatkou a prítlačou použitou len pre tento účel. Vo filatelistickej terminológii nepoznáme názov „špeciálna obálka“ ako uvádza webová stránka vydavateľa. Je to FDC veľkého formátu (*FDC 590a*, *FDC 542a* ?), tak ju označujú poštové správy viacerých štátov a renomované katalógy. Myslím si, že by bolo vhodné zjednotiť terminológiu používanú SP, a.s., POFIS a terminológiu obecné platnej v celom filatelistickom svete. Dôsledkom prijatia navrhutej terminológie by bolo, že tieto výrobky by boli v emisnom programe deklarované nie v oddelení „zvláštna ponuka“, ale ako štandard-

né produkty dodávané automaticky všetkým zberateľom FDC alebo PaL. Musím so smútkom konštatovať, že pripomienka o katalogizovaní dvoch obrazovo totožných známok v emisiách vydávaných v TL a známkových zošitkoch, ale s rozličným spôsobom oddeľovania, stále nie je vydavateľom akceptovaná.

Podakovanie

Ďakujem Mgr. J. Mičkovi za jazykovú korektúru rubriky a Ing. M. Gerecovi za podklady pre katalóg slovenských poštových známok uverejňovaných na str. 2 a 3 obálky časopisu.

Emisný plán slovenských poštových známok na rok 2016

Číslo emisie	Dátum vydania	Názov emisie	Nomin. hodnota	Rozmery (mm)	FDC (ks)	Forma TL	Počet na TL
604	25/1/16	25. výročie vzniku Policajného zboru SR	0,65 €	30 x 30	1	UTL	50
605	27/1/16	ME v krasokorčuľovaní v Bratislave	0,90 €	44,1 x 26,5	1	TL	50
606	10/2/16	Kultúrne dedičstvo Slovenska: Trenčianske Teplice	1,60 €	26,5 x 22	1	TL	100
607	26/2/16	Veľká noc 2016: Paličkovaná čipka	0,45 €	26,5 x 33,9	1	TL	50
608	10/3/16	Osobnosti: Matej Hrebenda (1796 – 1880)	0,65 €	37,5 x 37,5	1	TL	35
609	31/3/16	Predsedenstvo SR v Rade Európskej únie	1,40 €	44,4 x 54,4	1	TL	20
610	15/4/16	Technické pamiatky: Parný lokomobil Umrath (1894)	1,15 €	40 x 30	1	TL	50
611	5/5/16	EUROPA 2016: Ekológia v Európe – myslí zeleno!	0,90 €	44,1 x 26,5	1	UTL	8
612	3/6/16	Známka s personalizovaným kupónom: Filatelia	T2 50g	26,5 x 33,9 +k 26,5 x 33,9	1	UTL	8+8k

Číslo emisie	Dátum vydania	Názov emisie	Nomin. hodnota	Rozmery (mm)	FDC (ks)	Forma TL	Počet na TL
613	22/6/16	450. výročie narodenia Jána Jesenia (1566 – 1621)	0,90 €	44,4 x 30,5	1	UTL	25 + 25k
614	8/7/16	XXXI. letné olympijské hry v Rio de Janeiro	1,00 €	44,1 x 26,5	1	TL	50
615	8/7/16	XV. letné paralympijské hry v Rio de Janeiro	1,00 €	44,1 x 26,5	1	TL	50
616	23/7/16	101. svetový kongres esperanta	1,20 €	26,5 x 44,1	1	TL	50
617	19/9/16	Krásy našej vlasti: Herliansky gejzír	0,80 €	26,5 x 44,1	1	TL	50
618	7/10/16	Ochrana prírody: NPR Šúr pri Svätom Jure – Jelša lepkavá	0,60 €	26,5 x 44,1	1	HA	1
619	7/10/16	Ochrana prírody: NPR Šúr pri Svätom Jure – Krušina jelšová	0,60 €	27,2 x 44,4	1		1
620	7/10/16	Ochrana prírody: NPR Šúr pri Svätom Jure – Papraď ostnatá	0,60 €	54,4 x 22,2	1		1
622	24/10/16	UMENIE: Ester Šimerová - Martinčeková (1909 - 2005)	1,30 €	44,4 x 54,4	1	UTL	4
623	24/10/16	UMENIE: Mária Bartuszová (1936 – 1996)	1,30 €	44,4 x 54,4	1	HA	1
624	11/11/16	Vianočná pošta 2016	T2 50g	26,5 x 33,9	1	TL	50
625	14/11/16	Vianoce 2016: Paličkovaná čipka	0,45 €	26,5 x 33,9	1	TL	50
626	18/11/16	Osobnosti: 100. výročie narodenia Františka Diabroru (1916 – 1987)	0,70 €	40 x 30	1	TL	50
627	2/12/16	Deň poštovej známky: Budova pošty Piešťany 1	0,65 €	44,1 x 26,5 + k 22 + 26,5	1	TL	30 + k

Vysvetlivky:

TL: tlačový list

UTL: upravený tlačový list

HA: hárček

k: kupón

ZZ: známkový zošitok

FDC: obálka prvého dňa vydania

O: ofset

Otr: rotačná ocelotlač

Otp: ocelotlač z plochých platní

HI: hĺbkotlač

Filatelistická slávnosť v Piešťanoch

Mgr. Ján Mička

J. PROVÁZEK, RIADITEĽ TERMIA PALACE VÍTA HOSTÍ INAUGURÁCIE (SPRAVA DOLAVA) DR. J. ŠVECOVÁ, (MDVRR SR), MGR. A. PAULINYOVÁ, M. ĽARŠÍK, (PRESEDA ZSF), ING. J. BRICHŤOVÁ, (MDVRR SR), F. HORNIÁK, (AUTOR ZNÁMKY), ING. ALEX URMINSKÝ, (KF PIEŠŤANY).

Príležitosť k nie každodennej udalosti v piešťanskom kúpeľnom dome Thermia Palace poskytlo vydanie poštovej známky Alfons Mucha: Buď pozdravený, požehnaný prameň zdravia! Jej podklad – rovnomenný obraz českého secesného maliara a autora prvých známok Československa, legendárnych Hradčian – je na stene tohto luxusného liečebného domu. Tlačový list so štvoricou známok z výrezu obrazu, nad ktorými je umiestnený päťuholníkový Muchov obraz podľa návrhu autora a rytca známky Františka Horniaka, priviedol do Thermie na inauguráciu vari stovku filatelistov aj oficiálnych hostí. Prológom k inaugurácii bolo otvorenie výstavy obrazov Alfonsa Muchu vo Vile dr. Lisku, po otvorení ktorej sa účastníci presunuli po Kolonádnom moste na Kúpeľný

ostrov do Thermia Palace. Priečinok pošty bratislavského POFISu s predajom známok, FDC a príležitostnými pečiatkami k inaugurácii, k výstave, aj k vyhodnoteniu ankety najkrajšej slovenskej známky r. 2014 pracoval do úmoru, pretože záujem návštevníkov bol obrovský. Riaditeľ Thermia Palace Josef Provázek, ktorý moderoval celý akt inaugurácie, privítal účastníkov slávnosti, z nich bezpochyby najvyšším bola veľvyslankyňa Českej republiky na Slovensku p. Lívia Klausová. Novo vydanú známku predstavila Jarmila Brichťová, riaditeľka odboru poštových služieb Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. O emisii prehovoril aj vedúci POFISu Martin Vančo, ktorý ocenil úlohu piešťanských filatelistov pri vydaní známky. Znamku na cestu so želaním plne-

INAUGURÁCIA ZNÁMKY S OBRAZOM ALFONZA MUCHU. KMOTROVIA ZNÁMKY (ZLAVA DOPRAVA) M. VANČO (POFIS), F. HORNIÁK, L. KLAUSOVÁ, (VEEVYSLANKYŇA ČESKEJ REPUBLIKY), J. PROVÁZEK, (RIAD. HOTELA TERMIA PALACE).

nia poštovej služby vyprevadili pokropením panela s tlačovým listom známky a FDC kvapkami liečivej termálnej piešťanskej vody oficiálni hostia, vrátane autora emisie, grafika a rytca Františka Horniaka.

Podpredseda ZSF Miroslav Bachratý na slávnosti inaugurácie oznámil výsledky ankety Najkrajšia poštová známka r. 2014, ktorou sa stala známka emisie Umenie od Petra Bohúňa s portrétom jeho manželky Žofie.

Filatelisti z klubov v Bratislave, Žiline, Nitre, Trenčíne, Trnave, Piešťanoch, Vrbovom a v ďalších mestách posielali svoje zá-

sielky s pečiatkami inaugurácie, zhotovili si analogické pohľadnice Muchovho obrazu na „pátracej“ pohľadnici KF Piešťan, pričom viacerým chýbala domáca pošta s dennou pečiatkou, R nálepkou Piešťan a podacími lístkami, keď z dôvodov vyššieho nominálu známky chceli poselať FDC doporučené.

Kultúrny program na slávnosti aj malé občerstvenie v peknom prostredí hotela dôstojne doplnili poslanie akcie a prispeli k zhodnoteniu diela Alfonsa Muchu, navždy spojeného s prvou československou známkou v roku vzniku ČSR.

Základné otázky slovenskej filatelie

Doc. Ing. Ľubomír Floch, PhD.

Sú mílniky, pri ktorých je potrebné hlboké zamyslenie nad uplynulým časom. Zistiť jeho obsah i váhu a poučiť sa z neho. Snem zväzu, ktorý sa koná raz za štyri roky nepochybne takýmto mílnikom je. V diskusnom príspevku na 1. sneme som sa dotkol dvoch základných otázok sloven-

skej filatelie, tretiu pre vyčerpanie časového limitu poskytujem písomne v tomto príspevku.

Otázka prvá. Prečo mám byť členom klubu?

Mnohí filatelisti si kladú otázku, prečo mám byť členom klubu alebo prečo mám

byť členom zväzu? Predpokladám, že túto otázku dostávajú i predsedovia a funkcionári iných klubov. Ako predseda klubu ponúkam svoju odpoveď a budem veľmi rád, ak čitatelia tiež pridajú svoj názor.

Klub je spoločenstvo, kde členovia očakávajú, že dostanú v novinkovej službe objednaný filatelistický materiál a bude vytvorená platforma pre výmenu materiálov starších. Očakávajú tiež, že dostanú relevantné informácie, aby mohli cielavedome budovať svoje zbierky.

Na otázky: Chceš vedieť, čo bude v ďalšom roku vydané? Máš záujem o viac ako o kupovanie noviniek slovenských známok? Chceš vytvoriť viac ako generálnu zbierku? Chceš vystavovať a potrebuješ radu? Potrebuješ doplniť chýbajúce položky zbierky, resp. exponátu? Na všetky otázky dostane člen odpoveď na klubovej úrovni. V klube získa informácie, kto čo zbiera, kto čo ponúka a dostane kontakt, koho môže osloviť. Treba sa len spýtať na správnej adrese. Vedomosti jednotlivca sa môžu stať spoločnou pokladnicou pre všetkých členov klubu. Ja viem to, ty vieš ono a spoločne vieme mnoho. Potenciál poznania jednotlivcov zo širokej členskej základne zväzu je neoceniteľný a ten je práve v kluboch. Treba si uvedomiť, že filatelia má širší záber ako zbieranie domácej filatelistickej produkcie. A tak na otázku, prečo mám byť v klube filatelistov, je logická odpoveď. Chcem byť časťou celku, ktorá dáva mojej zberateľskej záľube obsah i zmysel. Je to málo? Na klubovej úrovni musíme vytvárať predpoklady, aby tí, čo vedia, chceli zdieľať svoje vedomosti s tými, čo ich potrebujú. Z praktického života vieme, že najpevnejšie priateľstvá sa tvoria, ak sa ľudia navzájom potrebujú. A musia mať pocit, že nielen dávajú, ale i dostávajú.

Keď otázku prečo posunieme na zväzovú úroveň, odpoveď je tá istá. Len má širšie mantinely.

Je pravdou, že mnohí členovia nevedia, kde sú mantinely organizovanej filatelie. Nemôžu chcieť poznať to, o čom nevedia. A tu dostáva zmysel zväzové zdieľanie poznatkov v plnom slova zmysle. Dal som dobrú odpoveď na položenú otázku?

Vieme, že filatelia má osobný i spoločenský rozmer. Budovať pocit spolupatričnosti medzi členmi vo vnútri klubu je dôležitou úlohou výboru klubu. Klub je ale aj súčasťou veľkého celku. Pre zväz ako spoločenskú organizáciu je jednou z najdôležitejších úloh systematicky budovať pocit spolupatričnosti medzi jej klubmi, a tým i medzi ich členmi navzájom. Bez pocitu spolupatričnosti spolková činnosť zanikne a filatelia sa stane výsadnou činnosťou jednotlivcov. Za veľký nedostatok našej spolkovej činnosti považujem slabé vzdelávanie vo filatelii. Je zriedkavé a potrebuje podporu i rozvoj od zväzových orgánov a odborných komisií. Mnoho filatelistov je mimo našej organizácie, lebo necítia jej vplyv na svoju záľubu. Dostávajú zadarmo všetko, čo zväz produkuje pre svojich členov.

Otázka druhá. Ako budujeme členskú základňu?

Veľmi dôležitým údajom zo Správy o činnosti ZSF pre mňa je, že zväz má t. č. 1088 členov, spolu so 134 mládežníkmi je nás 1222. Neprekvapuje ma, že stále klesá počet členov. Najvernejší sú dôchodcovia, odbudlo ich za posledné 4 roky len 5%. Z pracovne činných členov ubudlo 36%. Buď prešli do kategórie dôchodcov, alebo zo zväzu vôbec. Dôležité je, že sa to výrazne prejavilo na výške vybraných členských príspevkov aj na počte odoberaných sérií noviniek slovenských poštových známok. Schodkové hospodárenie za rok 2014 s tým

evidentne súvisí a mám pocit, že tento trend pokračuje aj v roku 2015. Bohužiaľ, tento údaj v správe o činnosti zväzu chýba. Ako organizácia prežijeme, len keď budeme mať dostatok financií na živienie vitálnych funkcií zväzu. Vitálne funkcie zväzu sú činnosti, ku ktorým sa zväz zaviazal v svojich stanovách. Spoľahlivým zdrojom našich financií sú členské príspevky, obchodná zľava z činnosti strediska novinkovej služby a príjem 2% z daní, teda peniaze, ktoré si dáme alebo zarobíme sami.

Musím vysloviť otázku. Robíme všetko, čo je v našich silách, aby sme získali nových členov, a tým následne i ďalších abonentov noviniek slovenskej poštovej produkcie? Myslím si, že nie. Zamyslime sa nad tým, aké máme možnosti, aby sme viac prenikli do občianskej spoločnosti a propagovali našu organizáciu. Zamyslime sa nad možnosťami, ktoré máme v sídlach našich klubov. Investícia do KMF je zaujímavá filantropická činnosť, ktorá môže priniesť výsledok v perspektíve desiatich rokov. My potrebujeme výsledok v horizonte jedného funkčného obdobia. Môj odhad je, že pri poklese členov pod jeden tisíc neuživíme zväz v terajšej podobe bez podstatného zvýšenia členského. Sme na dolnej hranici tohto počtu.

Veľký potenciál vidím v oslovení vysokoškolskej mládeže ako potenciálnych organizovaných filatelistov. Je potrebné k nim preniknúť a ukázať im krásu filatelie. Máme viacero univerzitných miest, v Bratislave, Trnave, Trenčíne, Žiline, Ružomberku, Nitre, Banskej Bystrici, Prešove a Košiciach, kde študujú desaťtisíce mladých ľudí. A v každom z nich máme klub / kluby filatelistov. Získanie desiatich členov na každej z desiatich univerzít, to by bola stovka nových členov v našich radoch. Výrazne by to posilnilo členskú základňu zväzu. Ako na to? Mali by sme dať hlavy dokopy a vážne túto tému

prediskutovať. Vysokoškooláci po skončení štúdia vstúpia do zárobkovej činnosti a stali by sa tak dôležitou súčasťou omladenia našej organizácie i jej príjmov. Mohli by sme sa na tomto sneme dohodnúť, že im poskytneme štatút mládeže bez stáleho príjmu a tomu prispôbime výšku členského. Môžeme to urobiť ako v KMF za členské 1 € ročne? Bude dôležité nielen ich získať, ale i udržať ich záujem prostredníctvom premyslenej organizačnej činnosti. Navrhujem dať tento námet do plánu práce na ďalšie funkčné obdobie. Dáme sa na to? (Pozn. autora: konštatujem, že na sneme sa v diskusii nikto z delegátov nevyjadril k tejto téme).

Otázka tretia. Aký je tok vzájomných informácií?

Zväzový časopis Spravodajca ZSF vychádza od roku 1998, webová stránka zväzu bola založená v roku 2004. Obidve médiá zabezpečujú tok informácií z vedenia zväzu na výbory ZKF a kluby filatelistov. Prinášajú informácie, ktoré chcú motivovať činnosť členov ako zberateľov, ale i tých, ktorí majú záujem sa angažovať vo filatelii v širšom slova zmysle. Vytvárajú priestor na publikovanie nových poznatkov z oblasti filatelie a s ňou súvisiacich zberateľských disciplín.

Rád by som sa venoval časopisu, za ktorého vydávanie mám priamu zodpovednosť. Časopis je ako celok kronikou činnosti zväzu a postupne sa stal aj fórom pre publikovanie odborných príspevkov. Redakčná rada časopisu vypracovala koncepciu jeho náplne i obsahu, formulovala jeho ciele a obsahové zloženie. Redakcia pripravuje obsahovú i jazykovú prípravu článkov. Grafickú úpravu a výrobu časopisu zmluvne zabezpečuje firma JADRO Kežmarok. Náklady na výrobu časopisu hradí Slovenská pošta, a.s., na základe Zmluvy o spolupráci so ZSF. Všetky ostatné činnosti sú zabezpečované členmi ZSF bez nároku na odmenu. Časopis

je distribuovaný prostredníctvom Strediska novinkovej služby ZSF alebo priamym dodávaním cez distribútorov. Vychádza 4 krát do roka v rozsahu 32 strán, náklad je 350 ks. Obsahový i grafický vývoj časopisu prešiel viacerými fázami. Boli schválené štatúty pre prácu redakčnej rady a redakcie (2012), doplnené ich personálne zabezpečenie a boli získaní noví prispievatelia. Redakcia spolupracuje so správcom webovej stránky ZSF. Náplň štvorstranovej farebnej obálky je ponímaná ako platená reklama Slovenskej pošty, a.s. S objednávatelom je dohodnutá tak, že na titulnej strane predstaví vybranú emisiu, vnútorné strany sú katalógom štvrtročnej známkovej a vybranej celinovej tvorby Slovenskej republiky. Na zadnej strane je reklama POFISu SP, a.s., podľa objednávky. V porovnaní s obsahom časopisu z predchádzajúceho volebného obdobia (2007-2011) redakcia časopisu prijala po zániku časopisu Zberateľ (2009) v rámci svojich možností výzvu členov, aby sa stal aj odborným fórom slovenskej filatelie. Boli vytvorené nové rubriky, ktorých ťažiskom sú nové poznatky o slovenských poštových známkach a poštovej histórii na teritóriách pokrývajúcich územie terajšej Slovenskej republiky. Komisia slovenskej známky uverejňuje nové poznatky o slovenskej známkovej tvorbe v rubrike Zaujímavosti na slovenských poštových známkach. Pribežne sú publikované príležitostné pečiatky spojené s vydaním nových znáмок a vybrané celistvosti viažuce sa na filatelistické podujatia.

Spravodajca ZSF vychádzal v prvom polroku 2013 v redukovanej forme i obsahu pre finančné problémy. Po obnovení príspevku Slovenskej pošty prechádza na obsah i formu z predchádzajúceho roka. V roku 2014 - 15 vychádzal časopis v schválenom rozsahu a obsahu. Bol rozšírený o informačnú rubriku Slovenská známko-

vá tvorba roka a Poštová história. Ostatné rubriky vychádzali podľa schválenej náplne okrem rubriky Príležitostné pečiatky, ktorá nemá redaktora. Vyobrazenie príležitostných pečiatok (PPP) sa uskutočňovalo raz ročne pre potreby Ankety o najkrajšiu známku a príležitostnú pečať. V súčasnosti sú PPP z FDC vyobrazené v katalógu na obálke časopisu a vybrané PPP v rubrike Slovenská známková tvorba. Inzercia je pre členov ZSF bezplatná, v každom čísle jeden inzerát na člena ZSF.

Treba zdôrazniť, že vydávanie časopisu je plne závislé od jedného sponzora. Je paradoxné, že na vydávanie časopisu, ktorého vydávanie je zakotvené vo všetkých doterajších uzneseniach, zväz finančne neprispieva. V prípade skončenia platnosti Zmluvy o spolupráci so Slovenskou poštou, a.s., by prestal vychádzať. Pre zabezpečenie jeho finančnej nezávislosti je potrebné získať ďalšie financie od individuálnych darcov, sponzorov alebo inzerentov. V prípade získania ďalších finančných prostriedkov by bolo možné rozšíriť jeho rozsah i periodicitu. Aby bol časopis zmysluplný vo svojom poslaní, mal by ho mať možnosť získať každý člen zväzu. Doterajší náklad 350 ks to neumožňuje.

V zväzových predpisoch je potrebné zakotviť pravidlo, že peniaze získané mimo členských príspevkov sa môžu použiť len na účel stanovený darcom. Treba získať ďalších objednávateľov platenej inzercie. Darcovia 2% z daní by mali mať možnosť adresne poukázať svoj dar na publikačnú činnosť, resp. na vydávanie časopisu. Časopis vychádza už 17 rokov a je jediný filatelistický časopis s celoštátnou pôsobnosťou. Zaslúži si našu podporu?

Položil som tri nosné otázky. Nepochybne ich existuje viac. Redakcia rada uverejní príspevky čitateľov časopisu na túto tému.

NAŠA MLÁDEŽ

PRÍLOHA SPRAVODAJCU ZSF

Ročník: VII.

Číslo: 3/2015

Naši mladí vystavovatelia v Chorvátsku

V dňoch 9. - 11. októbra 2015 v Trakoš-
čane sa naši mladí filatelisti predstavili
so svojimi exponátmi na Národnej výstave
s medzinárodnou účasťou Trakoščan 2015.
Celkom bolo vystavených 42 exponátov a tri
v kategórii literatúra.

Naši obstáli nasledovne:

v kategórii 16 – 18 rokov **Martin Horný**
z Bratislavy za exponát **Polárne oblasti** zís-
kal **bronzovú medailu**,

v kategórii 19 – 21 rokov **Daniel Jindra**
z Rišňoviec za exponát **Vedci, ktorí po-**
mohli svetu získal **postriebreňú medailu**,

Lukáš Oško z Liptovského Mikuláša za
exponát **Železničná doprava** získal **striebor-**
nú medailu.

Exponáty našich mládežníkov získali
nižšie ohodnotenie ako na našich výstavách,
a to hlavne z dôvodu úpravy počtu listov po
12 na jednu plochu, čo spôsobilo zníženie
celkovej kvality a dojmu z exponátu.

Naším mládežníkom blahoželáme a želá-
me im veľa úspechov na ďalších výstavách.

PaedDr. Jozef Oško

Členská prémie ZSF za rok 2014

Členovia ZSF, ktorí zaplatili členský príspevok za rok 2014 do 31. 3. 2014, dostanú ako
Členskú prémii ZSF za rok 2014 hárček slovenskej poštovej známky z emisie UMENIE:

Dušan Samuel Jurkovič –
Spolkový dom v Skalici
s neperforovanou pošto-
vou známkou s prečiark-
nutým nominálom. Je to
v poradí druhá členská
prémia ZSF tohto dru-
hu pre členov ZSF vďaka
Slovenskej pošte, a.s.,
ktorá vyšla v ústrety na-
ším filatelistom. Ak chce-
te dostať aj ďalšiu členskú
prémii, prosíme zaplatiť
členské za rok 2016 do
31.3.2016.

Miroslav Ňaršík

✱ 001201

VÝZVA!

Miroslav Bachratý

Slovensko bude v druhom polroku 2016 predsedať Rade Európskej únie, v ktorej sú zastúpené členské štáty. Podľa informácií na webovej stránke MZV SR toto historicky prvé slovenské predsedníctvo je aj príležitosťou predstaviť slovenskú kultúru, históriu a prírodné krásy v zahraničí. Nepochybne sa však bude konať celý rad akcií aj na Slovensku súvisiacich s predsedníctvom SR. Naskytá sa príležitosť v spolupráci s orgánmi pošty prezentovať členstvo Slovenska v Európskej únii aj formou nám vlastnou – prostredníctvom poštových známok a iných predmetov nášho zberateľského záujmu. Hoci ide o históriu pomerne mladú a krátku, predsa len existuje už dostatok filatelistického materiálu pre vytvorenie exponátov súvisiacich s touto témou (napr. vydanie príležitostnej slovenskej známky k predsedníctvu SR sa pripravuje na 30. 3. 2016). Rada ZSF sa preto obracia na členov zväzu s výzvou na vytvorenie takých-

to exponátov s tematikou odrážajúcou napr. históriu alebo ciele EÚ, spoluprácu krajín EÚ v rôznych sférach, prístup Slovenska k EÚ, spoluprácu krajín V4 (napr. aj spoločné vydania známok), zavedenie meny Euro na Slovensku, ale aj prírodné krásy, historické pamiatky a vôbec kultúru Slovenska ako členskej krajiny EÚ. Formát exponátov môže byť ľubovoľný (1 až 5 rámov po 16 listov) v rámci ktorejkoľvek výstavnej triedy, vrátane otvorenej triedy (teda aspoň 50% filatelistického materiálu). Pritom vôbec nemusí ísť o súťažné exponáty, ale aj o propagačné, využívajúce hlavne filatelistický materiál ako nosné médium. V prípade potreby a záujmu je komisia porotcov pripravená poskytnúť metodickú pomoc formou konzultácií.

Pokiaľ ste sa rozhodli túto výzvu prijať, prosíme o nahlásenie tejto vašej aktivity na sekretariát ZSF s prípadnými požiadavkami na potrebnú pomoc.

Zlato do Galanty

Attila Bárczi

Meštský filatelistický klub vo Várpalote oslavuje 60. výročie svojho založenia. Za svoju príkladnú aktivitu bol Maďarským filatelistickým zväzom len za posledných 15 rokov štyrikrát vyhodnotený ako najlepší klub v Maďarsku. V rámci XXX. Dní Várpaloty usporiadal v dňoch 4. až 6. septembra 2015 výstavu poštových známok II. stupňa s medzinárodnou účasťou. Zo zahraničia sa okrem 4 vystavovateľov z Ukrajiny zúčastnili aj traja filatelisti z Galanty. Naša dlhoročná spolupráca a reprezentácia Slovenska sa odzrkadlila v pridelení výhodných výstavných plôch v blízkosti vstupu do sály.

Pred peknou návštevou otvorila výstavu primátorka Várpaloty Márta Talabér. Pre-

kvapila slušnou znalosťou problematiky. Csaba Kornél Tóth, predseda MABÉOSZ, vo svojom príhovore vysoko hodnotil spoluprácu medzi Galantou a Várpalotou. Nazval ju vzorom medzinárodných vzťahov. S príjemným pocitom patriotov sme si vypočuli správu predsedu hodnotiacej komisie Dr. Györgya Lóveyho, veď z celkove pridelených 3 zlatých medailí dve prinášame do Galanty.

Naši vystavovatelia Eugen Lancz za exponát Uhorské známky 1888 – 1899, vzor - listová obálka a Ing. Vladimír Mrva za exponát Poštová história Rakúsko – Uhorska, Predznámkové obdobie dostali najvyššie ohodnotenie, zhodne 83 bodov a boli tiež odmenené aj ďalšími vecnými cenami. Ing.

Ladislav Fekete sa prezentoval v čestnej triede pozvaných zlatých exponátov nad 90 bodov, ktoré boli ozdobou výstavy a ocenené zvláštnymi vecnými cenami.

Mottom výstavy bola spomienka na hrdinov I. svetovej vojny. Za bezchybnú orga-

nizáciu ako aj plodnú spoluprácu náš KF 52-25 navrhol udeliť predsedovi filatelistického klubu Várpaloty Józsefovi Vanyóovi a tajomníkovi László Sándorovi Čestný bronzový odznak ZSF. Želáme im, aby ich tvorivá aktivita ešte dlho vydržala.

Podpredseda KF 52-25 Galanta

DELINEAVIT ET SCULPSIT **– radosť bilancovať** **MUDr. Peter Osuský, CSc.**

Onehdy ma priateľ Fero požiadal o pár hodnotiacich slov do knihy, ktorá bude dokumentovať jeho tvorbu. Napísal som, nepadlo mi záťažko. Roky kráčam svetom poštových známok, Fero na dohľad.

Prvá „výstavná“ pečiatka k akejsi bratislavskej filatelickej výstave. Krok za krokom k stále náročnejšej rytine. Tak ako sa Martin Činovský kedysi začal vynárať z tieňa veľkých českých rytcov, začal sa Fero kedysi vynárať z Martinovho tieňa, aby prestal byť „dvojkou“ a stal sa plnoprávnym členom dvorany slávy nie slovenských, nie česko-slovenských, nie európskych, ale svetových rytcov poštových známok. Som dosť starý a dosť „angažovaný“, aby som za 55 rokov filatelizovania vedel oddeliť kúkoľ od pšenice. Dokonca i v známkovej tvorbe.

Bol to ťažký pôrod. Odpovede na kontrolnú otázku, čo je s knihou, sprevádzal Fero nádejným dvíhaním ramien. Dostával ju v pravidelných odstupoch. Už som bol zabudol, čo som mu tam napísal. Ale nádej žila a volala sa Rostoka. Čakanie Rostoku prinieslo. Stálo to zato. Čakať na Rostoku. Na Tonku bolo spoľahnutie. A keď sa do partie pridala Slovart, definitívne som uveril v svetlé zajtrajšky. A aj keď tu už nikto nič negarantuje, dobrá vec sa podarila. Finis coronat opus – koniec korunuje dielo.

Trieda filatelickej literatúry na svetových filatelistických výstavách má „vekové“ obmedzenia. Bojovať o vavríny možno len istý čas, antikvárný tovar do súťaže neprijímajú. Rok 2015 bol rokom finálovým. Zlatý lesk ocenenia z vrcholnej súťaže bol štítom, na ktorý tím v zložení Antónia Paulinová – Vladislav Rostoka – Slovart a, last but not least, František Horniak vystúpil zo slovenských nížin, dostanúc povzbudenie v podobe Ceny za najkrajšiu knihu Slovenska 2012. Stúpil cez Medzinárodnú výstavu filatelickej literatúry IPHLA 2012 v nemeckom Mainzi, pôsobisku vynálezcu kníhtlače Johanna Guttenberga cez vrchol Corcovada s Kristovým betónovým požehnaním na BRASILIANE 2013 v Riu až po EUROPHILEX 2015 v kolíske prvej poštovej známky, hmlistom Albióne. Aj tá prvá, Penny Black, s mladučkou čiernou Viktóriou, bola z rytiny. Keby nebolo Tonky, nebolo by čo čítať, keby nebolo majstra Rostoku, nebola by tak elegantná, keby nebolo Slovartu, nebolo by jej, a keby nebolo Fera, nebolo by o čom. Či vlastne o kom, ale ani o čom...

Jeden by si myslel, že dobrou vecou sa má chváliť ten, komu prináša uznanie, svetové uznanie. Lebo recidivujúca Grand Prix WIPA a iné veľké ocenenia prinášajú slávu nielen autorom známok, ale aj ich vydava-

telovi. Ten však buchiet nenapiekol a na rozdiel od príbehov iných rozprávkových postáv Delineavitovi a Sculpsitovi ani len na rozlúčku z domového prahu nezakýval. Podporný tím bol skromný, jednočlenný, ale nadšený, za šerpu som bol ja. Dobrým duchom výpravy bol pán riaditeľ Slovartu Ju-

raj Heger, ktorý nám dal do batôžka, no bol to riadny batoh... dosvedčia to všetci, ktorí krásnu knihu Antónie Paulínyovej „František Horniak – Delineavit et sculpsit“ vlastnia. A tí, ktorí ju ešte nevlastnia, by ju mali nadobudnúť, aby nezavideli. Má totiž okrem iného aj krásny strieborný a zlatý lesk.

90. výročie založenia Klubu filatelistov v Trenčíne 1925 - 2015

npráp. v. v. Jozef Korený

dokončenie

Titul Zaslúžilý pracovník vo filatélii s právom nosiť ČO ZČSF bol udelený: JUDr. Vojtechovi Čelkovi, Ladislavovi Vereckému, Teodorovi Burianovi, Jozefovi Korenému, Jozefovi Vackovi a Ladislavovi Hanzenovi. Morálneho ocenenia sa dostalo aj od mesta Trenčín, štátnych a zahraničných inštitúcií. Jozefovi Korenému mesto Trenčín udelilo medailu pri príležitosti 1800. výročia rímskeho nápisu na trenčianskej hradnej skale a 35. výročia SNP za realizáciu Národnej výstavy poštových známok LAUGARICIO 79. V roku 1998 bol Jozef Korený nominantom na cenu mesta Trenčín Osobnosť roka 1998. Predstavitelia mesta Kragujevac udelili Jozefovi Korenému medailu Kráľ Petar I. za realizáciu výstavy Kragujevac 1998. V roku 2000

bola Jozefovi Korenému udelená strieborná medaila rakúskeho HBSV - Arge Militaria Austriaca Philatelia za spoluprácu medzi klubmi filatelistov Viedne a Trenčína.

V ankete ministra obrany OS SR Vojenský čin roka 2001 sa Jozef Korený umiestnil na 3. mieste za propagáciu OS SR v misiách OSN. Medaila Poštového múzea Slovenskej pošty, š. p., Banská Bystrica bola udelená Jozefovi Korenému v roku 2001 za spoluprácu a dary do zbierkového fondu múzea. Pplk. v. v. Ing. Karol Milan v rokoch 2002 - 2003 organizačne a technicky riadil výstavbu objektu nového skladu výstavného zariadenia pre inú právnickú osobu. Sériou osobných rokovaní zabezpečil vzájomnú zámenu skladu v Zamarovciach za sklad v Soblahove. ZSF v závere roka 2003

zmluvou o zámene nehnuteľnosti bez finančného vyrovnanía získal novostavbu na plnohodnotné skladovanie výstavného zariadenia ZSF v obci Soblahov.

Mesto Trenčín a Verejná knižnica Michala Rešetku vydali Jozefovi Korenému v roku 2003 Personálnu bibliografiu „Jozef Korený - vojak vo svete pošty, filatelie a numizmatiky“.

V roku 2006 Slovenská vedecká filatelistická spoločnosť vydala súbor prednášok Poštová história, v ktorej je kapitola Poštová história Kysúc - autor Jozef Korený.

Klub filatelistov 52-19 pri kultúrnom a metodickom centre OS SR vydal v roku 2007 Jozefovi Korenému publikáciu Slovenské modré barety v službe mieru.

Asociácia UN - Veterán Slovakia udelila 1. 5. 2008 Jozefovi Korenému pamätnú medailu pri príležitosti 15. výročia odchodu slovenských ženistov do ex Juhoslávie za jeho publikačnú a vystavovateľskú činnosť o účasti Slovákov v misiách.

Rada Zväzu slovenských filatelistov udelila 18. 12. 2008 Cenu ZSF za rok 2007 Jozefovi Korenému.

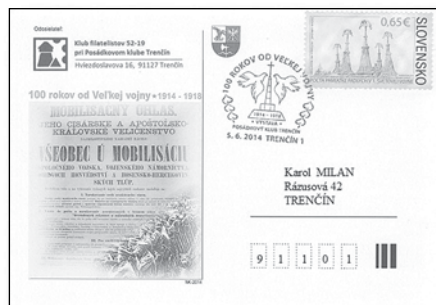
Slovenská filatelistická akadémia Košice vydala v roku 2010 Filatelistické štúdie, zväzok 2 - História poštovníctva v Trenčíne a okolí - autor Jozef Korený.

V roku 2014 minister obrany OS SR udelil Jozefovi Korenému medailu MO SR

III. stupňa za dlhoročnú propagáciu OS SR v misiách, pri príležitosti 25. výročia Zväzu vojakov SR. Veliteľ Síl výcviku a podpory OS SR udelil Ing. Karolovi Milanovi 5.6.2014 Commemorative coin Trainig and support Forces Headquarters SR AF za prípravu a realizáciu výstavy 100 rokov veľkej vojny.

Pri tomto významnom výročí organizovanej filatelie v Trenčíne ďakujeme za spoluprácu mestu Trenčín, Posádkovému klubu Trenčín, Kultúrnemu centru stred, Štátnemu archívu MV SR pobočke Trenčín, Trenčianskemu múzeu, Verejnej knižnici M. Rešetku, jednotlivým vojenským veliteľstvám dislokovaných v Trenčíne od roku 1963 po súčasnosť, vedeniam ZSF od roku 1969 po súčasnosť, Združeniu KF Zs regiónu, obchodnej organizácii SP, a.s., POFIS, pošte Trenčín 1, Klubu vojenských veteránov Trenčín, Klubu numizmatikov pri Posádkovom klube Trenčín, Klubu vojenskej histórie SZPB pri posádkovom klube, bývalej 5. kartoreprodukčnej základni Nemšová, Tlačiarňi J+K Nemšová, Aeroklubu Trenčín, bez ich pomoci a spolupráce by činnosť klubov nebola na takej úrovni, ako bola v uplynulých desaťročiach a aká je v súčasnosti.

Prajem vedeniam oboch klubov, aby naďalej organizovali klubový život ako súčasť kultúry mesta Trenčín.

30. výročie založenia Okruhového domu armády v Trenčíne 1985 - 2015

npráp. v. v. Jozef Korený

Dňa 6. 10. 2015 sa v Posádkovom klube Trenčín uskutočnilo slávnostné zhromaždenie pri príležitosti 30. výročia otvorenia Domu armády v Trenčíne. Vedúci posádkového klubu pplk. v. v. Stanislav Martinák privítal vzácných hosti. Medzi nimi boli zástupca náčelníka štábu veliteľstva Pozemných síl OS SR plk. Ján Drevenák, veliteľka Práporu podpory velenia PS pplk. Zuzana Kraushuberová, vtedajší veliteľ Východného vojenského okruhu genplk. v. v. Jozef Hrebík, prezident Zväzu vojakov SR plk. v. v. Tomáš Švec, bývalých náčelníkov a riaditeľov tejto kultúrnej ustanovizne medzi nimi pplk. v. v. Jozefa Šlabiara, pplk. v. v. Rozáliu Kalendovú, plk. v. v. Mikuláša Horvátha, pplk. v. v. Rastislava Frkáňa, Mgr. Sláviu Novotnú, vedúceho odd. kultúrno - výchovných činnosti Personálneho úradu OS SR Ing. Františka Matyáša, vedúcich posádkových klubov Martin, Prešov, zamestnancov posádkového klubu, zástupcov klubov pôsobiacich v posádkovom klube, medzi nimi plk. gšt. v. v. Ing. Dominika Slezáka, pplk. Ing. Eugena Bitteru, plk. v. v. Ing. Jána Dibalú, plk. v. v. Ing. Miroslava Ondráša.

Okruhový dom armády v Trenčíne bol otvorený 10. októbra 1985 pri príležitosti Dňa ČSLA 6. 10. 1985. Slávnostného otvorenia kultúrneho stánku v Trenčíne sa zúčastnil MO ČSFR arm. gen. Milan Václavík a genpor. Jozef Hrebík, veliteľ Východného vojenského okruhu ako aj predstavitelia politických, štátnych a kultúrnych inštitúcií mesta i okresu Trenčín. V jednotlivých priestoroch sa uskutočňovali a uskutočňujú rôzne formy služobných, kultúrno-výchovných a vzdelávacích aktivít. Počas 30-ročnej existencie ODA sa v jeho priestoroch usku-

točnili významné celoarmádne súťaže a prehliadky. Otvorenie ODA málo pozitívny posun smerom ku skvalitneniu kultúrneho života v Trenčíne a v jeho okolí. V ODA sa organizujú známe plesy, koncerty, divadlá a premietanie filmov. V priestoroch PK sa uskutočnilo už 16 ročníkov medzinárodného filmového festivalu ARTFILM FEST ako aj 10 ročníkov festivalu dobrodružných filmov HoryZonty. Počas svojej 30-ročnej existencie prešiel ODA rôznymi personálnymi zmenami ako i zmenami v pomenovaní. Pôvodný ODA sa v roku 1995 zmenil na Dom armády SR, v roku 2002 na Kultúrne a metodické centrum OS SR a k 30. 6. 2009 vznikol Posádkový klub Trenčín. Na riadení ODA, KaMC OS SR a PK Trenčín sa podieľali plk. v. v. Josef Zajíc, pplk. v. v. PhDr. Jozef Šlabiar, plk. Jozef Valigura, pplk. v. v. RSDr. Rozália Kalendová, plk. Mikuláš Horváth, pplk. Jozef Tkáč, pplk. PhDr. Rastislav Frkáň, Ing. Peter Bača, Mgr. Slávia Novotná, Ing. Milan Ďuriš a pplk. v. v. Stanislav Martinák. Hlavnou úlohou PK Trenčín je poskytovať kultúrnospoločenský servis príslušníkom OS SR, zamestnancom PK a ich rodinným príslušníkom, vojenským veteránom, vojenským dôchodcom, vojenským útvarom a zariadeniam OS SR. V súčasnosti je pri PK Trenčín organizovaných na základe zriaďovateľských zmlúv celkom 19 klubov s celkovým počtom 1112 členov. Najstarším klubom je klub filatelistov, ktorý v tomto zariadení pôsobí od jeho otvorenia 10. 10. 1985, keď k otvoreniu ODA usporiadal propagačnú filatelistickú výstavu. Svoje miesto tu má aj najväčší klub klub vojenských veteránov, ktorý má 442 členov a je zároveň najväčším klubom v OS SR. Posádkový klub

Trenčín sa pravidelne aktívne zapája do celorezortných súťažných prehliadok, organizovaných personálnym úradom OS SR, kde každoročne patrí medzi najlepšie oceňované vojenské zariadenie najmä zásluhou klubu výtvarníkov, fotografov, ale predovšetkým klubom ČIPKA. Veľmi prospešnú a hodnotnú činnosť v prospech OS SR ako aj pre občanov mesta Trenčín a širokého okolia vykonávajú kluby filatelistov, vojenských veteránov, numizmatikov, vojenskej histórie, letcov, parašutistov a ďalších najmä pri organizovaní výstav k významným výročiam, ako i svojou prednáškovou činnosťou, ktorou oslovujú i širokú civilnú verejnosť. V posádkovom klube je aj sekretariát Zväzu vojakov SR a Rekrutačné stredisko pre prijatie nových príslušníkov OS SR. Klub filatelistov 52 - 19 pri posádkovom klube usporiadal v tomto zariadení desiatky významných podujatí medzi nimi Národnú odborovú filatelistickú výstavu v roku 1986, Kongres mladých filatelistov v roku 1987, ktorý moderovala Iveta Malachovská, Všeobecnú filatelistickú výstavu, prvú na Slovensku v roku 1993 k 30. výročiu KF, výstavu k 50. výročiu SNP v roku 1994, na ktorej bola predstavená aj tvorba Františka Horniaka, výstavu z tvorby akad. mal. Jána Šveca v roku 1995 pri príležitosti uvedenia poštovej známky Hrad Trenčín. V roku 1997 sa konal XIV. roč. Dní filatelie Slovenska s autogramiádou akad. mal. Rudolfa Cigánika, v roku 1998 Propagačná filatelistická výstava k 80. výročiu Kragujevackej vzbury 71. pešieho pluku trenčianskeho s uvedením poštovej známky vydané k tomuto výročiu. V roku 1999 bola uvedená poštová známka Prvý kozmický let občana Slovenskej republiky za účasti kozmonautov a tvorcov poštovej známky, ako aj výstava z tvorby

Františka Horniaka pri príležitosti uvedenia známky obrazu M. A. Bazovského Malatiná. Dňa 18. 9. 1999 sa konalo v KaMC OS SR V. valné zhromaždenie ZSF, v roku 2000 filatelistické výstavy k 75. výročiu KF v Trenčíne, k podujatiu EURÓPA v Trenčíne a ku Dňu ASR. V roku 2001 sa konala prvá výstava na Slovensku Slováci v misiách OSN a operáciách za mier a k 100. výročiu dokončenia výstavby železničnej trate Trenčín - Topoľčany s realizáciou vlakovej pošty v historickom vlaku. V roku 2002 bola usporiadaná propagačná výstava ku Dňu poštovej známky a filatelie. V roku 2003 bola usporiadaná Krajská filatelistická výstava s medzinárodnou účasťou LAUGARICIO 2003 a výstava 50. výročie od ustanovenia Dozornej komisie neutrálnych štátov v Kórei 1953 - 2003. V roku 2004 boli realizované špecifické propagačné výstavy v otvorenej triede Naša cesta do NATO, 60. výročie SNP, 100 rokov futbalu v Trenčíne, Trenčín v zrkadle pošty a filatelie s autogramiádou akad. mal. Mariana Čapku. V roku 2005 boli výstavy 60. výročie oslobodenia 1945 - 2005 a Na večnú slávu synov Francúzska, ktorí sa zúčastnili SNP, v roku 2006 výstava Slovenské modré barety v službe mieru a v roku 2008 výstavy Cesty M. R. Štefánika po svete v zrkadle filatelisticko - filokartistických materiálov,

Život so známkami a Veľká vlastenecká vojna ZSSR 1941 - 1945. V roku 2009 výstava k 65. výročiu SNP. V roku 2011 výstava Pochta poštovej známke. V roku 2012 filokartistická výstava Svet na pohľadniciach. V roku 2014 výstavy 70. výročie SNP a 100 rokov od Veľkej vojny. V roku 2015 výstava k 70. výročiu ukončenia 2. svetovej vojny 1945 - 2015 a realizácia 1. snemu Zväzu slovenských filatelistov 7. 11. 2015 s propagačnou výstavou. Na realizácii týchto a mnohých ďalších podujatí sa mimo členov klubu podieľali aj zamestnanci posádkového klubu, medzi nimi Silvia Polakovičová, Janka Žiaranová, Marta Koprivňanská, Jarmila Mičová, Janka Tureková a niektorí ďalší zamestnanci. Za ich pomoc im patrí srdečné poďakovanie. Na záver slávnostného podujatia zástupca náčelníka štábu Pozemných síl OS SR plk. Ing. Ján

Drevenák odovzdal Pamätné listy veliteľa Pozemných síl OS SR brig. gen. Ing. Ondreja Novosada pri príležitosti 30. výročia založenia Okruhového domu armády Trenčín pplk. v. v. Ing. Karolovi Milanovi - KF, npráp. v. v. Jozefovi Korenému - KF, plk. v. v. Ing. Stanislavovi Neštickému - Klub výtvarníkov, plk. v. v. Ing. Miroslavovi Ondrášovi - Klub vojenskej histórie, a plk. v. v. Ing. Jánovi Dibaloovi - Klub numizmatikov. Za všetkých ocenených a za podporu klubovej činnosti poďakoval predseda KF plk. gšt. v. v. Ing. Dominik Slezák. Na záver podujatia vystúpil tanečný súbor Trenčan a Srdiečko. Do ďalších rokov úspešnej činnosti želáme Posádkovému klubu Trenčín veľa kultúrno - spoločenských podujatí pre všetkých občanov mesta Trenčín a jeho širokého okolia.

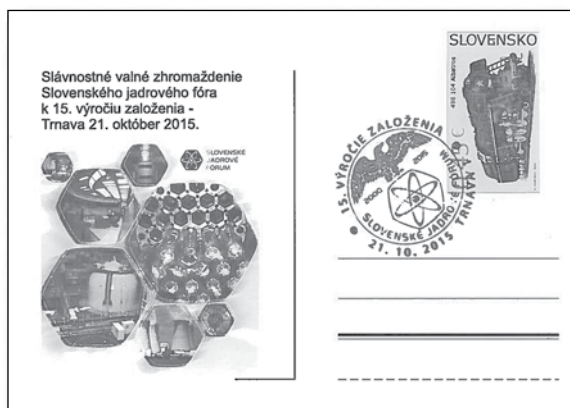
15 rokov Slovenského jadrového fóra

Mgr. Ján Mička

Valné zhromaždenie Slovenského jadrového fóra (SJF) sa uskutočnilo 21. októbra 2015 v zasadacej sieni Trnavského samosprávneho kraja. Bolo ustanovené ako združenie organizácií a občanov, ktorí podporujú mierové využívanie jadrovej

energie. Členmi združenia sú odborníci v jadrovej energetike, ktorí si pri vzniku fóra pred 15 rokmi dali za cieľ poskytovanie informácií o všetkých aspektoch jadrovej techniky slovenskej verejnosti, ako aj poskytovanie pravdivých informácií o slo-

venskej jadrovej energetike do zahraničia či oboznamovať verejnosť o problematike využívania jadrovej energie a ochrane obyvateľstva pred prípadným nebezpečenstvom pri úniku žiarenia. Delegátov privítal prezident Dr. h. c. Ing. Tibor Mikuš. Generálny sekretár SJF Ing. Karol Bodorik predniesol prezentáciu poskytujúcu prehľad o činnosti a aktivitách 15-ročného pôsobenia SJF. Po oficiálnom rokovaní sa konala vernisáž

výstavy diel energetikov - umelcov nainštalovaná na chodbách úradu TTSK. Ku zvýšeniu významnosti zasadania a jeho kvality priebehu nesporne prispeli organizátori zhromaždenia tým, že k podujatiu boli v rámci propagácie vo verejnosti v spolupráci s KF Trnava pripravené poštové lístky s prítlačou znázorňujúcou využívanie jadrovej energie (*obr.1*) POFIS vyhotovil niekoľko tlačových listov známok s personalizovaným kupónom a Pošta Trnava 1 používala 25.10.2015 príležitostnú poštovú pečiatku (*PPP 50/15, autor A. Ferda*). Je na nej atom jadra a orlica s roziahnutými krídlami symbolizuje ochranu slovenského znaku a Slovenska vôbec – „chráni svoje hniezdo“ – domov, vlasť, národ. V stra-

tégii SJF to znamená najmä - zabezpečiť sebestačnosť Slovenska v zásobovaní elektrinou, čo nejde bez jadrovej energetiky. Filatelisti - zberatelia kedysi tak obľúbenej témy jadrovej problematiky a mierového využívania atómovej energie zásluhou Trnavy ako centra jadrovej energetiky Slovenska získali možnosti rozšírenia svojich zbierok a obohatenia námetových expozícií o atómovej energii. Nezanedbateľný je aj regionálny prvok, prinášajúci dôkaz Trnavského samosprávneho kraja o atómovej energii v regióne pre filatelistov, rozširujúci dosiaľ vydané poštové známky a príležitostné pečiatky Atómovej elektrárne Jaslovské Bohunice, resp. výročia Výskumného ústavu jadrovej energie.

Nové orgány ZSF

Ing. Zdeněk Baliga

RADA ZSF (ZĽAVA DOPRAVA) ING. LADISLAV FEKETE, ING. JOSEF RANČÁK, MILOŠ TEŽULA, MIROSLAV ŇARŠÍK (PRESDA ZSF), ING. JOZEF VANGEL CSC., ING. ZDENĚK BALIGA, ING. MIROSLAV BACHRATÝ. FOTO: FRANTIŠEK DIVOK

REVÍZNA KOMISIA ZSF (ZĽAVA DOPRAVA) RASTISLAV OVŠONKA, LADISLAV HÖLC, DEZIDER BIRČÁK. FOTO: FRANTIŠEK DIVOK

Štyri roky uplynuli ako voda v Dunaji a po poslednom valnom zhromaždení ZSF sa 7. novembra 2015 konal 1. snem ZSF. Rokovanie prebiehalo v Posádkovom klube v Trenčíne. Za vynikajúcu prípravu snemu patrí poďakovanie trenčianskym filatelistom. Úlohou snemu bolo zhodnotenie činnosti ZSF za obdobie 2011 až 2015, ako aj zhodnotenie hospodárenia ZSF za obdo-

bie 2011 až 2014. Obe správy boli delegátmi schválené. Okrem nich boli schválené aj formálne zmeny vo volebnom poriadku ZSF a zo stanov ZSF v článku 12 bol vypustený bod 5, ktorý hovoril o nezlučiteľnosti zväzových funkcií s podnikateľskou činnosťou vo filatelii. 1. snem ZSF zvolil aj nové zväzové orgány, Radu ZSF a revíznú komisiu ZSF.

---

*Príjemné prežitie Vianoc,
veľa šťastia, zdravia a zberateľských úspechov
v novom roku Vám praje sekretariát a Rada ZSF*

MUDr. Juraj Pálka – laureát Ceny ZSF

Cena ZSF za rok 2014 putuje na východ do rúk špičkového vystavovateľa a poštového historika pána MUDr. Juraja Pálku. Pán MUDr. Pálka je členom ZSF od roku 1977, keď ho pán Eugen Jakubovič z Rimavskej Soboty oduševnil pre zberateľstvo poštovej histórie, regiónu Gemerskej župy a predznámkových pečiatok. Pán Ing. Pavol Leukaníč, CSc., ho priviedol do KF 54-01 v Košiciach a inšpiroval pre vystavovateľskú činnosť.

Dr. Pálka okrem vystavnej sa venoval aj organizačnej činnosti vo filatelii. V rokoch 1986 - 1990 bol predsedom krajskej komisie poštovej histórie a celín. V rokoch 1987 - 1988 bol členom výboru KF 54-01 Košice. Roku 2009 zorganizoval za podpory KF 54-01 medzinárodnú vedeckú konferenciu poštovo-historickou tematikou pod názvom Vedecká konferencia – poštová história štátov stredoeurópskeho regiónu. Bol a je publikačne aktívny v periodikách: Filatelie, Spravodajca krajskej komisie PHC, Zberateľ, Košice vo filatelii, Postatörténeti szemle a v rôznych výstavných katalógoch. Je členom Slovenskej filatelistickej akadémie.

Od roku 1985 vystavuje exponát Vývoj poštovníctva Gemerskej stolice do r. 1900, s ktorým v zahraničí získal nasledovné ocenenia: pozlátenú medailu na výstavách FIP PHILEX FRANCE 99 v Paríži a BELGICA 2001 v Bruseli a na výstave HUNPHILEX 2000 v Budapešti; doma získal najvyššie ocenenie na Nitrafila 2003 – VPZ, na Slovensko-poľskej výstave v Bratislave r. 2007 VPZ medaila, na medzinárodnej Poľsko-slovenskej výstave Nový SACZ 97 – MZ

medaila. Od r. 1987 vystavuje exponát Poštové zásielky Gemerskej župy 1901 - 1918, ktorý na troch krajských výstavách získal veľkú striebornú medailu – Ružomberok 1987, Orava 1989 a Rimavská Sobota 1997. Od r. 1989 vystavuje exponát Pečiatky na zásielkach Gemerskej župy 1918 - 1939, ktorý na dvoch výstavách získal veľkú striebornú medailu – Podpoľanie 1994, Nitrafila 1998. Najväčšie ocenenie získal na II. Slovensko-poľskej filat. výstave – Bratislava 1999 – veľkú pozlátenú medailu.

Exponát Uhorsko – predznámkové obdobie začal vystavovať na Krajskej filatelistickej výstave GALAFILA 2000 v Galante, kde bol hodnotený na VPZ. Potom vystavoval exponát na domácich výstavách 1. stupňa: ŽILINFILA 2001 - Žilina (1. st., Z – 90 b.), SLOVENSKO 2002 - Bratislava (FEPA, Z – 90 b.), NITRAFILA 2003 - Nitra (1. st., Z – 90 b.). Do roku 2004 vystavoval listy len z územia Slovenska, neskôr z celého Uhorska.

Od roku 2005 sa zúčastňoval výstav aj v zahraničí: BRNO 2005, (FEPA, PZ 82 b.), WASHINGTON 2006 (FIP, VS – 78 b.), ST. PETERBURG 2007 (FEPA, VPZ – 88 b.), HUNFILA 2007 - Budapešť (FEPA – Z – 90 b.), EFIRO 2008 – Bukurešť (FIP, Z – 93 b.), IBRA 2009 – Essen (FEPA, Z – 93 b.), BULGARIA 2009 – Sofia (FEPA, Z – 93 b.), NITRAFILA 2009 - Nitra (1. st., VZ – 96 b.), LONDON 2010 (FIP, Z – 93 b.), PORTUGAL 2010 - Lisabon (FIP, Z – 93 b.), SALON DU TIMBRE 2012 - Paríž (FEPA, Z – 90 b.), NITRAFILA 2013 - Nitra (1. st., Slovensko – česká, VZ - 95 b.) + veľká cena výstavy za najlepšiu exponát.

Súhrnom za exponát Uhorsko – predznámkové obdobie:

4x zlatá medaila na FEPA výstavách 90 – 93 b. (r. 2007 – 2012)

3x zlatá medaila na FIP výstavách 93 b. (r. 2008 – 2010)

Od roku 2013 potom:

BRASILIANA 2013 – Rio de Janeiro 19. – 25. november 2013 (FIP) – VZ (95 b.)

PHILAKOREA 2014 – Soul 7. – 12. august 2014 (FIP) – VZ (95 b.)

SINGAPORE 2015 – Singapore 14. – 19. august 2015 (FIP – VZ (95 b.)

LONDON 2015 – London 13. – 16. máj 2015 (FEPA) – VZ 95 b.)

Doteraz nedosiahol žiadny vystavovateľ ZSF v žiadnej kategórii ani jednu veľkú zlatú medailu na FIP výstave.

Dalšieho významného ocenenia sa dostalo tejto excelentnej osobnosti slovenskej filatelie udelením Ceny Maďarského zväzu MABE-OSZ za dlhoročnú zberateľskú a propagačnú činnosť. (Spravodajca ZSF, 2014, č. 2).

Udelenie CENY ZSF je uznaním významného podielu Dr. Pálku nielen na propagácii slovenskej filatelie, ale celého Slovenska. K udeleniu mu všetci srdečne blahoželáme a prajeme mu veľa svetových úspechov v jeho vystavovateľskej činnosti.

Výbor KF 54 – 01 Košice

Pocta Martinovi Činovskému

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky Peter Pellegrini odovzdal 19. 11. 2015 o 19. h v starej budove NR SR šiestim významným osobnostiam slovenskej kultúry (A. Mojžišovi – dramatické umenie, M. Harpáňovi – literárne vedy, J. Buzássimu – literatúra, Z. Mináčovej – fotografia a film, M. Činovskému – výtvarné umenie, O. Lenárdovi – hudba) cenu predsedu Národnej

Rady SR za rok 2015 Za prínos pre rozvoj kultúry a humanitného vzdelávania.

Jeden z laureátov doc. Martin Činovský, akademický maliar, ArtD., je známy filatelickej obci ako významný tvorca a rytec slovenských poštových známok. Túto prestížnu cenu získal „za mimoriadny prínos v oblasti výtvarného umenia“. Na obrázku odovzdáva predseda Národnej rady SR P.

Pellegrini ocenenie M. Činovskému (foto archív NR SR). Laudacio k udeleniu ceny predniesol PhDr. Ľuboslav Moza, v ktorom vyzdvihol činnosť laureáta s dôrazom na jeho umelecký prínos v známkovkej tvorbe Slovenskej republiky.

(ljf)

599A	0,45 € viacfarebná, známka z PL...	0,45
599B	0,45 € viacfar., známka zo zošitka..	0,45
599 FDC	.....	1,35
599 ZZ	.....	4,50

Poznámka

Papier známok obidvoch úprav má vôňu cyprušteka.

2015, 13. 11. * **Vianočná pošta 2015** * príležitostná známka * GÚ: V. Rostoka * OF PTC * PL: 50 ZP, TF: 4 PL * papier FLA * HZ 11 ¾ : 11 ¾ * FDC GÚ: V. Rostoka OF Kasico * náklad: 1 mil.

600) vianočný kapor – kresba detí z výtvarného krúžku ZŠ Rozmarínová 1 v Komárne

600	0,45 €	0,45
600 FDC	.....	1,35
600 CM	.....	0,96

2015, 25. 11. * **Dušan Samuel Jurkovič: Spolkový dom v Skalici** (Umenie) * príležitostná známka v hárčekovej úprave * N+R: R. Cigánik * OTp+OF PTC * H: 1 ZP, TF: 1 H * papier FLA * RZ 11 ¾ * FDC N+R: Cigánik, OTp PTC * náklad: 50 tis.

601) Dušan Samuel Jurkovič (1868 – 1947): Návrh Spolkového domu v Skalici, 1904

601	1,50 € viacfarebná.....	1,50
601 H	(140 x 105 mm).....	1,50
601 FDC	.....	2,40
601 PTa	(211 x 148 mm) čierna, číslovaná, nažltlý papier, OTp	2,80
601 PTb	(140 x 105 mm) nezúbkovaný H, číslovaný (členská prémia ZSF).....	-

2015, 25. 11. * **Alfonz Mucha: Buď pozdravený pozhnaný prameň zdravia** (Umenie) * príležitostná známka * R: F. Horniak * OTp+OF PTC * PL: 4 ZP, TF: 1 PL * papier FLA * RZ 11 ¾ * FDC N+R: F. Horniak, OTp PTC * náklad: 80 tis.

602) Alfonz Mucha (1860 – 1939): Buď pozdravený pozhnaný prameň zdravia (1932), maľba z hotela Thermia Palace v Piešťanoch

602	1,20 € viacfarebná.....	1,20
602 PL	(108 x 162 mm).....	4,80
602 FDC	.....	2,10
602 PT	(108 x 171 mm) nezúbkovaný PL, prítlač „65. výročie POFIS“, číslované, OTp+OF.....	3,00

2015, 4. 12. * **Budova pošty Bratislava 1** (Deň poštovej známky) * príležitostná známka * N+R: M. Činovský * OT+HT PTC * PL: 30 ZP + 20 KA + 20 KB, TF: 2 PL * papier FLA * RZ 11 ¾ : 11 ¾ * FDC N: M. Činovský, R: L. Žálec OTp PTC * náklad: 1,05 mil.

603) interiér hlavnej podacej haly pošty Bratislava 1 (KA) roh budovy z Námestia SNP a Uršulínskej ul.

(KB) roh budovy z Námestia SNP a Uršulínskej ul. pred prestavbou v r. 1928-30

603	0,65 € viacfarebná	0,65
603 FDC	.....	1,55
603 NL	.....	0,61

Kupóny a spojky

603 KL A, KL B, KL A + KP B, KP A, KP B,	
KL B + KP A	0,65
603 S A	1,30
603 S B	1,30

ANKETA O NAJKRAJŠIU SLOVENSKÚ POŠTOVÚ ZNÁMKU ROKA 2015

Zväz slovenských filatelistov vyhlasuje v spolupráci so Slovenskou poštou, a. s., verejnú anketu o najkrajšiu slovenskú poštovú známku vydanú v roku 2015.

Účastníci ankety majú odpovedať na jedinú anketovú otázku:

**“Ktorú slovenskú poštovú známku
vydanú v roku 2015 považujete za najkrajšiu ?,**

V odpovedi uveďte iba jednu známku. Vaše hlasy posielajte na poštovom lístku s uvedením vašej poštovej adresy na:

**Zväz slovenských filatelistov,
Radlinského 9, 812 11 Bratislava 1**

alebo na adresu:

POFIS, Nám. slobody 27, 817 98 Bratislava

emailom na:

anketa.znamka@slposta.sk

najneskôr do 31. mája 2016

Lístok označte heslom ANKETA 2015

Každý účastník ankety získa poštový lístok vydaný Slovenskou poštou s prítlačou najkrajšej známky roku 2015 a bude zaradený do žrebovania o vecné ceny. Vydané známky si môžete pozrieť na stránke www.pofis.sk.

V odpovedi na anketovú otázku uveďte katalógové číslo známky, prípadne názov emisie.

